Бугун—СССР Конституцияси куни

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 188 (7929).

7 октябрь, пайшанба 1982 йил,

Баҳоси 3 тийин.

ИЖОДКОРИ—ХАЛҚ

М. С. ВОСИҚОВА,

Ўзбекистон ССР юстиция министри, юридик фанлари доктори.

ТИНЧЛИК, тенглик, эркин ҳаёт, инсонпарварлик, қардошлик— хуллас тараққиётнинг энг порлоқ ғояларини ўзида мужассамлаштирган Советлар мамлакатининг янги Конституцияси қабул қилинганига бугун беш йил тўлади.

1977 йилнинг худди шундай олтин куз кунлари Ватанимиз пойтахти Москвада СССР Олий Советининг навбатдан ташқари чақирилган тўққизинчи сессиясида буюк воқеа содир бўлди: мамлакат олий органи вакиллари — халқ депутатлари Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг Асосий Қонуни— СССРнинг янги Конституциясини якдиллик билан тасдиқладилар.

Бу Конституциянинг асли ижодкори совет халқидир. Мана беш йилдирки, у ана шу тарихий кунни энг мўътабар бир байрам сифатида зўр шодиёналик билан нишонлаб келади. Зероки бу Конституция мамлакатимизда ривожланган социалистик жамият қурилганини қонуний равишда мустаҳкамлади.

Ижодий марксизм-ленинизмнинг ана шу буюк ҳужжати бамисоли бир машъал бўлиб, совет кишиларига комунизм йўлини ёритиб келмоқда, жаҳон халқларига уларнинг социал тараққиёт учун олиб бораётган курашларида мададкор бўлмоқда. Бу— ер юзида биринчи социалистик давлатнинг энг одил, энг демократик, энг халқчил Асосий Қонуни бўлгани учун ҳам тез орада бутун дунё халқларига ибратомуз таъсир кўрсатди.

Биз Асосий Қонунимизнинг ижодкори совет халқининг ўзидир, деб айтдик. Дарҳақиқат, шундай. СССРнинг янги Конституцияси лойиҳасини муҳокама этишда 140 миллион совет граждани қатнашди. Ўша кунлари матбуотда, радио ва телевидениеда 400 минг таклиф эълон қилинди. СССР Олий Совети сессияси Конституция лойиҳасидаги 173 моддадан 118 тасига ўзгартишлар киритди ва сайловчилар наказлари тўғрисида унга янги моддани қўшди. Конституция лойиҳасини ишлаб чиқишга жуда катта шахсий ҳисса қўшган Конституция комиссиясининг раиси, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўрток Леонид Ильич Брежнев таъкидлаганидек, айни бутун совет халқи ўз давлати Асосий Қонунининг ҳақиқий ижодкори бўлди.

Янги Конституция жонажон Ватан равнақи йўлида янгидан-янги муваффақиятларга даъват этувчи буюк бир куч бўлиб янграб келмоқда.

СССРнинг янги Конституцияси беш йиллиги байрами улуғ сана— ҳур республикалар бузилмас иттифоқи ташкил топганлигининг муборак олтмиш йиллиги юбилейи арафасида нишонланаётганлиги унга янада чуқурроқ мазмун бағишламоқда. Совет кишилари юбилей йилида қўлга киритаётган муваффақиятлар қувончли бўлаяпти.

Барча қардош республикалар қатори гуллаб-яшнаётган Совет Ўзбекистони меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди режаларини, Ўзбекистон Компартияси XX съезди қўйган вазифаларни, СССРнинг Озиқ-овқат программасини амалга оширишга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Биз, ишчилар, деҳқонлар, халқ зиёлилари билан СССР Конституцияси кунига бағишлаб кўпгина учрашувлар ўтказдик. Шу суҳбатлар чоғида меҳнат аҳли эркин ишлаш, дам олиш, илм олиш, гражданлик бурчини адо этиш ҳуқуқини яратиб берган Ленин партиясига жонажон ҳукуматимизга, уларнинг раҳнамолигида яратилган халқ Конституциясидан беҳад миннатдор эканликларини чин қалбдан изҳор этдилар.

Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳозир КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўрток Леонид Ильич Брежневнинг Озарбайжон ССРга Ленин ордени топширилишига бағишлаб ўтказилган тантаналарда сўзлаган нутқидан олган чуқур таассурот остида яшамоқдалар. Бу нутқда ўрток Леонид Ильич Брежнев совет халқи бахт-саодати йўлида, жаҳонда тинчликни сақлаб қолиш йўлида КПСС ва Совет ҳукумати олиб бораётган катта ташкилотчилик ишларини уқдириб ўтди. Шуни айтиш керакки, СССРнинг янги Конституцияси халқларнинг осойишталигини таъминлаш, тинчлик ва ер юзидаги барча миллат ҳамда элатларнинг дўст-иноқликда ҳаёт кечиришлари учун шароит яратиб бериш ғоялари билан суғорилгандир. Совет Конституциясидаги қоидалар ана шу олийжаноб инсоний муддаоларни бутун дунёда кенг оммалаштиришга чақиради.

1977 йилги СССР Конституциясининг характерли хусусиятларидан бири шундаки, унда пролетар, социалистик интернационализм ленинча принциплари ўзининг чуқур ва изчил ифодасини топган. Бу қонунийдир. Чунки гап совет халқининг, ишчилар, деҳқонлар ва зиёлиларнинг, мамлакатимиздаги барча миллат ва элатларнинг иродаси ва манфаатларини ифодаловчи социалистик умумхалқ давлати — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг Асосий Қонуни тўғрисида бормоқда.

(Давоми 3-бетда).

Область матбуот маркази хабар қилади

● 5 октябрь куни область пахтазорларида 2232 терим машинаси ишлади. Ҳар бир агрегатнинг ўртача иш унуми 1,2 тоннани ташкил этди.

● Бекобод райони механизаторлари шу куни машиналарни юксак унум билан ишлатдилар. 400 та терим агрегати бункеридан ўртача 2,2 тоннадан «оқ олтин» тўкилди. Шу куни Ғалаба райони хўжаликларидаги мавжуд 434 та машинанинг ҳаммаси пахтазорларга олиб чиқилди.

ЯНГИЙЎЛ. Ўрта Осиё зонал машина синаш станцияси коллективи она Ватанга 500 тоннадан зиёд юқори сортли пахта хом ашёси етказиб бериб, халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажарди. Жами ҳосилнинг 97 проценти машиналарда териб олинди.

●

ОҚҚЎРҒОН. «Ленинизм» колхозининг Гулой Тўлепбекова етакчилик қилаётган бригадаси аъзолари 43 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45 центнердан хирмон кўтариб социалистик мажбуриятларини бажардилар. Қабул пунктларига топширилган пахтанинг ҳаммаси биринчи сортга қабул қилинди.

Бригада коллективи ҳосилдорликни 60 центнерга етказиш учун йиғим-теримни жадал давом эттиряпти.

«Коммунизм» колхозининг Ҳабил Тўрахўжаев бошлиқ бригадаси ҳам ҳосилдорликни 40 центнерга етказиб социалистик мажбуриятини бажарди. Энди 50 центнерлик марра учун кураш бошланди.

●

ОҚҚЎРҒОН шаҳрида истиқомат қилаётган меҳнат ветеранлари пискентлик пенсионерлар ташаббусига қўшилиб колхозчиларга баҳоли қудрат ёрдам бермоқдалар. Ҳар куни 40 дан зиёд қария этак боғлаб пахтазорларга чиқмоқда.

Ўтган куни Баҳри ая Тагирова 50 килограмм, Қорасоч ая Ҳожиева 47 килограмм, Абдурайим ота Охунов 35 килограмм «оқ олтин» теришди.

●

ЧИНОЗ. «Партия XXIV съезди» совхозининг Нарзиқул Бўрибоев бошлиқ оилавий звеноси коллективи хўжаликда биринчи бўлиб, социалистик мажбурият адо этилганлиги ҳақида рапорт берди. 45 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 31,5 центнер ўрнига 37 центнердан хирмон уюлди, давлатга 165 тонна пахта топширилди.

Звено бошлиғининг ўғли Жуман Бўрибоев 100 тонна пахта териб берди. Қизи Фотима эса чевар теримчилар билан мусобақалашиб ишлаб, звено хирмонига 6 тонна «оқ олтин» тўкди.

●

БЕКОБОД. Дзержинский номли колхознинг Жўрабой Дадабоев бошлиқ бригадаси аъзолари йиғим-теримнинг дастлабки кунлариданоқ юксак суръатларга эришиб, илғорлар сафига қўшилдилар. Тезкор суръат пахта тайёрлаш йиллик планини муддатидан илгари бажариш имконини берди.

Ҳозирги кунгача ҳар гектар ердан 30 центнердан ҳосил йиғиштириб олиниб, 196 тонна сифатли хом ашё тайёрланди. Ана шу пахтанинг 157 тоннасини бригада механизатори Абдураим Маматқулов териб берди. Кўп минг килограммчи чевар теримчи Тўтинисо Абдужалилова ҳам коллектив ютуғига муносиб ҳисса қўшди. У шу кунгача хирмонга 6 тоннадан ошириб «оқ олтин» тўкди.

●

ЎРТА ЧИРЧИҚ. Чирчиқ шаҳрининг саноат корхоналари ишчи-хизматчилари, билим юртлари ва мактабларнинг ўқувчи ёшлари район пахтакорларига катта ёрдам кўрсатмоқдалар. Ҳар куни пахтазорларда 12 минг 700 дан зиёд чирчиқлиқ ҳашарчи юксак унум билан ишламоқда. Ўтган куни улар 432 тонна пахта териб беришди. Ҳар бир ҳашарчининг кунлик иш унуми 32 килограммга тўғри келди.

Медицина билим юрти талабалари кунлик суръатда пешқадамлик қилишаётир. Ўтган куни ҳар бир ўқувчи ҳисобига 66 килограммдан пахта терилди. 2-ўрта мактаб ўқувчилари эса шу куни 65 килограммдан «оқ олтин» тердилар.

●

ҒАЛАБА. 8 нафар санъаткордан ташкил топган агитбригада аниқ график асосида пахтакорларга хизмат кўрсатмоқда. Ўтган куни агитбригада аъзолари «Коммунизм» совхозининг Турдихон Қосимова бошлиқ бригадаси даласида бўлдилар. Алишер Юнусов, Анатолий Исаенко, Ғани Умаровлар ижро этган ёқимли куй ва қўшиқлар йиғим-терим иштирокчиларига завқ-шавқ бағишлади.

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

ОБЛАСТЬ партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети районлар, колхозлар, совхозлар ўртасида пахта териш ва давлатга топшириш юзасидан ўтказилаётган социалистик мусобақанинг 1982 йил 6 октябргача бўлган якунини кўриб чиқиб, кўчма Қизил байроқларни қуйидагиларга беришга қарор қилдилар.

Ғалаба районига (район партия комитетининг секретари Хадралиев, район ижроия комитетининг раиси Каримов, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Чинтошев, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Қутибоев, район комсомол комитетининг секретари Абдухолиқов, район қишлоқ хўжалиги техникаси бошқармасининг бошлиғи Лим ўртоқлар). Бу район давлатга пахта сотиш йиллик планини 87,88 процент, шу жумладан, машина терими планини 91,35 процент бажарган ва октябрнинг биринчи беш кунлигида йиллик пахта тайёрлаш планига нисбатан 12,74 процент, шу жумладан машина терими планига нисбатан 13,10 процент ўсишни таъминлаган.

Ўрта Чирчиқ районидаги Тошкент қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва ирригациялаш инженерлари институти ўқув хўжалигига (директори Ғаниев, партия ташкилотининг секретари Мамедов, ишчилар комитетининг раиси Расулов, комсомол ташкилотининг секретари Норматов ўртоқлар). Бу ўқув хўжалиги давлатга пахта сотиш йиллик планини 92,38 процент, шу жумладан, машина терими планини 99,16 процент бажарган. Октябрь ойининг биринчи беш кунлигида йиллик планга нисбатан пахта тайёрлаб давлатга топширишда 20,74 процент, машина терими планига нисбатан 21,1 процент ўсишни таъминлаган.

Бекобод районидаги Ленин номли колхозга (раиси Ҳамроқулов, партия ташкилотининг секретари Холбеков, касаба союз комитетининг раиси Хожимирзаев, комсомол ташкилотининг секретари Эргашев ўртоқлар). Бу колхоз давлатга пахта сотиш йиллик планини 103,39, шу жумладан машина терими планини 86,46 процент бажарган, октябрь ойининг биринчи беш кунлигида пахта тайёрлашда планга нисбатан 24,92 процент, машина теримида 17,71 процент ўсишни таъминлаган.

Бўка районидаги Мичурин номли колхозга (раиси Жарқинбоев, партком секретари Қулмирзаев, касаба союз комитети раиси Сарибоев, комсомол ташкилоти секретари Тоғаева ўртоқлар). Бу колхоз пахта тайёрлаш планини 101,91 процент, шу жумладан машина терими планини 141,74 процент бажарган, октябрнинг биринчи беш кунлигида давлатга пахта топширишда йиллик планга нисбатан 23,19, машина теримида 34,24 процент таъминлаган.

Область план бўлимига социалистик мусобақа илғорларига сотиш учун Ғалаба районига, Бекобод районидаги Ленин номли, Бўка районидаги Мичурин номли колхозларга, Тошкент қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва ирригациялаш инженерлари институтининг Ўрта Чирчиқ районидаги ўқув хўжалигига биттадан енгил автомашина ажратиш топширилди.

440.000 ТОННАЛИК ХИРМОН УЧУН

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 6 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи устун—районлар, иккинчи устун—бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун—мавсум бошидан буён, тўртинчи устун — машинада бир кунда, бешинчи устун — мавсум бошидан буён машинада.

Бўка	2,10	105,25	1,20	108,26
Оққўрғон	2,77	92,93	3,57	81,94
Пискент	2,80	90,33	3,36	93,41
Ғалаба	3,01	87,88	3,12	91,35
Ўрта Чирчиқ	2,80	85,66	2,65	85,56
Коммунистик	2,70	85,05	2,61	77,93
Бекобод	2,80	82,20	3,30	68,30
Янгийўл	2,80	78,38	2,26	67,13
Чиноз	2,70	71,33	3,03	56,90
Область бўйича:	2,65	88,08	3,05	83,96

6 ОКТЯБРГАЧА

МАШИНАДА КИМ ҚАНЧА ПАХТА ТЕРДИ?

Оллоёр ЭРГАШЕВ — Бўка районидаги «Ленинизм» колхозидан, 17ХВ-1,8 маркали машинада бир кунда — 2 тонна, мавсум бошидан—351 тонна.

Турсуной ОХУНОВА — Чиноз районидаги Киров номли колхоздан, 14ХВ-2,4 маркали машинада бир кунда 10 тонна, мавсум бошидан—312 тонна.

Михаил КОВЕШНИКОВ— Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» совхозидан, ХНП-1,8 маркали машинада, бир кунда — 3 тонна, мавсум бошидан 258 тонна.

Жамол НУРОВ — Ўрта Чирчиқ районидаги Ким Пен Хва номли колхоздан, ХНП-1,8 маркали машинада бир кунда 1 тонна, мавсум бошидан 206 тонна.

Сафар ХУДОЙБЕРГАНОВ — Ғалаба районидаги «Ленинград» колхозидан, ХН-3,6 маркали машинада бир кунда 3 тонна, мавсум бошидан 199 тонна.

Баҳодир МАНАСОВ — Коммунистик районидаги «Политотдел» колхозидан, ХНП-1,8 маркали машинада бир кунда 4 тонна, мавсум бошидан 161 тонна.

ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР ҳукумати 5 октябрь куни Катта Кремль саройида ВКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВСР давлат кенгашининг раиси Чионг Тинь бошчилигидаги ВСР партия — давлат делегацияси шарафига зиёфат бердилар.

Зиёфатда совет томонидан Л. И. Брежнев, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, Д. Ф. Устинов, К. У. Черненко, М. С. Соломенцев, К. В. Русаков ўртоқлар, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети раисларининг ўринбосарлари, СССР Олий Совети палаталарининг раислари, СССР министрлари, СССР Давлат комитетларининг раислари, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев зиёфатда нутқ сўзлади.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Азиз ўртоқ Чионг Тинь!

Ҳурматли вьетнамлик дўстлар!

Ўртоқлар!

Ўртоқ Чионг Тинь, биз Сизни, Сиз бошчилик қилаётган партия—ҳукумат делегациясини — қардош Вьетнам коммунистлари ва меҳнаткашларининг намояндаларини бу ерда, Москвада кутиб олаётганимиздан астойдил хурсандмиз.

Дўстона суҳбатларимизнинг якуни ҳамиша бўлганидек, мутлақо равшан. Бу — фикрларимиз ва мақсадларимиз муштараклигининг тасдиғидир. Бу —Совет—Вьетнам муносабатларини ривожлантиришга қўшилган янги конкрет ҳиссадир.

Бизнинг ҳар томонлама ҳамкорлигимиз — Совет — Вьетнам қардошлигининг шонли анъаналарига таянади. Бу ғамхўрлик социализм ишини ҳимоя қилишда ва тинч бунёдкорлик меҳнатида синовдан ўтган. Дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома — муносабатларимизнинг ишончли асосидир. Совет кишилари Вьетнам халқи билан доимо бирдам бўлиб келдилар ва шундай бўлиб қоладилар.

Агрессорларга қарши узоқ йиллар давом этган қаҳрамонона курашдан сўнг эндиликда қийин шароитларда янги турмуш қураётган шу халққа қойилмиз.

Вьетнам халқи ўзининг қаҳрамонлиги ва матонати билан бутун инсониятнинг чуқур ҳурматини қозонди. Биз шунга аминмизки: социалистик Вьетнамнинг тинчликни сақлаб қолиш, Осиёда ва бутун дунёда тинч ҳамкорликни йўлга қўйиш ишига қўшаётган актив ҳиссаси унинг халқаро майдондаги юксак обрў-эътиборини янада кўпроқ оширишга олиб боради.

Вьетнам, Лаос ва Кампучия халқларининг янги турмушга бўлган хохиш-иродасини ҳеч нарса бука олмаслигини яхши биламиз. Садоқатли ва ишончли дўстлар уларга ҳамдамдирлар. Бизнинг ленинчи партиямиз, Совет давлатимиз ҳам шу дўстлар орасида бўлиб келди, ҳозир ҳам шундай ва келгусида ҳам шундай бўлиб қолади.

Ҳозир Совет — Вьетнам ҳамкорлиги сиёсий ва иқтисодий турмушнинг ҳамма соҳаларини ўз ичига олиб турибди. Унинг истиқболлари катта. Бу ҳамкорлик иккала томонга тобора кўпроқ амалий самара бераётганлигини мамнуният билан қайд этамиз. Келинглар, ўзаро алоқаларимиз самарадорлигини бутун чоралар билан мустаҳкамлайлик ва кўпайтиравералик.

Ўз кучларини тинч қуришга, халқ турмушини яхшилашга сарфлаётган халқларимиз ўз ватанини ҳимоя қилишга, социализмни ҳимоя қилишга ҳам тайёр бўлиб туришлари керак. Бу осон вазифа эмас, аммо сиз билан биз ўтмишда бу вазифани жуда яхши уддалаб келдик ва эндиликда ҳам уддалаймиз.

Дунёдаги вазият хатарли равишда чигаллашди. Империализм, аввало Америка империализмининг агрессив кучлари ядровий қуролланиш пойгасининг янги, ўз миқёси жиҳатидан мислсиз даврасини кучайтирмоқдалар, социализмга ва халқларнинг озодлик курашига қарши «салб юриши» эълон қилдилар.

Улар деярли бутун планетадаги ашаддий реакционерлар ва жаллодлар билан ошкора иттифоқ тузиб олдилар. Улар бошқа халқларнинг ички ишларига сурбетларча аралашиб, уларнинг хавфсизлиги ва мустақиллигига таҳлика солмоқдалар.

Мана шуларнинг ҳаммаси тинчликни қадрлайдиган ва инсоният тақдирига бефарқ қарамайдиган барча кишилар зиммасига катта масъулият юклайди.

Совет Иттифоқи билан Вьетнам халқаро проблемаларни, кескинликни юмшатиш учун, қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун, тинчликни мустаҳкамлаш учун кураш йўлларини бир хил тарзда тушунаётганликлари музокараларда яна тасдиқланди.

(Давоми 2-бетда).

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИНГ ЮКСАК САМАРАДОРЛИГИ УЧУН

БУХОРО. 6 октябрь. (ЎЗТАГ). Бухоро область партия комитетининг бугун бўлиб ўтган пленуми қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг талаблари ва ўрток Л. И. Брежневнинг кўрсатмалари асосида деҳқончилик ҳамда чорвачилик самарадорлигини ошириш соҳасида область партия ташкилотининг вазифаларини муҳокама қилдилар.

Область партия комитетининг биринчи секретари А. К. Каримовнинг докладида, Бухоро шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Х. Б. Жамолов, Қоракўл район партия комитетининг биринчи секретари И. М. Барноев, Вобкент район партия комитетининг биринчи секретари И. Наимов, Ғиждувон район партия комитетининг биринчи секретари С. Раҳимов, Ромитан районидаги «Партия XXVI съезди» дон-чорвачилик совхозининг директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Барноева, Олот районидаги Крупская номли колхоз раиси М. Рўзиева, Ромитан районидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхозининг механик ҳайдовчиси Р. Норзуллаевнинг нутқларида область партия ва Совет ташкилотлари деҳқончилик ва чорвачиликни ривожлантириш билан боғлиқ бўлган масалаларга кўп эътибор бераётганликлари уқтириб ўтилди. КПСС XXVI съезди, унинг Марказий Комитети пленумлари тарихий қарорларини амалга ошириш учун курашда коммунистларнинг авангардлик роли ошди, пахта, дон, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш йил сайин кўпаймоқда. КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумининг қарорлари, СССРнинг Озиқ-овқат программаси Бухоро меҳнаткашларини қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида янги марраларни забт этишга руҳлантирмоқда.

Пленум қатнашчилари хўжалик моҳирона юритилаётганини, ер ҳосилдорлигини ошириш, ундан тежаб-тергаб фойдаланиш, чорвачиликни интенсивлаш соҳасида аниқ мақсадни кўзлаб иш олиб борилаётганлигини кўрсатувчи бир талай ёрқин мисолларни айтиб бердилар.

Область пахтакорлари бу йилги ноқулай шароитларда план ва социалистик мажбуриятларнинг бемалол бажарилишини таъминлайдиган мўл ҳосил етиштирдилар. СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги нишонланаётган йилда Ватанга ярим миллион тонна «оқ олтин» беришга бел боғлаганлар. Пахтакорлар Бухоро областини дон етиштирувчи йирик областга айлантириш-

(Давоми 2-бетда).

ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

(Боши 1-бетда).

Бугун биз ўртоқ Чионг Тинь бошчилигидаги делегация билан муҳокама қилган катта мавзулар орасида Хитой Халқ Республикаси билан муносабатларимиз масаласи ҳам бор эди, албатта. Бу соҳада ҳам нуқтаи-назарларимиз муштарак — биз Хитой билан нормал, яхши қўшничилик муносабатлари тарафдоримиз, хитой халқи билан дўстлик тарафдоримиз. КПСС ва ВКП съездларининг йўли мана шундай, бинобарин, биз шу йўлни изчиллик билан ўтказишга интилаверамиз. Ўтмишнинг оғир юкини эътиборга олганда, бу—осон иш эмас, аммо бу ишга ҳадиксирамай, осойишталик билан, ҳақиқий, ҳалол ўзаролик асосида киришилган тақдирда уни амалга ошириш мумкин, деб ҳисоблаймиз.

Ҳар ҳолда биз шундай бўлишининг тарафдоримиз.

Жануби-Шарқий Осиёдаги вазиятни соғломлаштириш етилган заруратдир. Шу регіондаги жафокаш халқларларнинг мустаҳкам тинчликка ва хавфсизликка интилиши бу ерда тинчлик зонасини вужудга келтириш тўғрисидаги таклифда ўз ифодасини топди. Ҳинди-Хитой мамлакатлари билан АСЕАН группаси ўртасидаги мулоқотни ривожлантириш Жануби-Шарқий Осиёда тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш ишига яхши хизмат қилган бўлур эди, деб ўйлаймиз.

Бу ердаги мавжуд проблемани муҳокама қилиш ва ўзаро мақбул қарорлар қабул этиш учун Вьетнам, Лаос ва Кампучия таклиф қилаётган Жануби-Шарқий Осиёга бағишланган халқаро конференция жуда қулай анжуман бўлур эди.

Вьетнам, Лаос ва Кампучия ташқи ишлар министрлари шу ёзда кўтариб чиққан бошқа амалий ташаббусларни ҳам биз тўла-тўкис қўллаб-қувватлаймиз. Бошқа тинчликсевар мамлакатлар каби Совет Иттифоқи ҳам Жануби-Шарқий Осиёда яшовчи миллион-миллион кишиларга чин кўнгилдан мустаҳкам тинчлик ва равнақ тилайди.

Азиз дўстлар!

— Осиёда ва бутун дунёда мустаҳкам тинчлик учун!

— Совет ва вьетнам халқларининг абадий дўстлиги ва қардошларча ҳамкорлиги учун!

— Социалистик Вьетнам ва унинг қаҳрамон Коммунистик партияси учун!

— Вьетнам Компартияси Марказий Комитетининг бош секретари ўртоқ Ле Зуан учун!

— Ўртоқ Чионг Тиннинг ва ВСР партия—давлат делегацияси барча аъзоларининг соғлиғи учун қадаҳ кўтаришни таклиф этаман.

* * *

Чионг Тинь жавоб нутқи сўзлади.

Ўртоқ Чионг ТИНЬ нутқи

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси, Ҳурматли ўртоқ Леонид Ильич Брежнев!

Совет Иттифоқилик азиз ўртоқлар!

Ўртоқлар!

Вьетнам Социалистик республикасининг партия—давлат делегациясини улуғ Совет Иттифоқига таклиф қилганликлари учун, делегациямиз тантанали равишда ва самимий кутиб олинганлиги учун Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига ва СССР Олий Совети Президиумига астойдил миннатдорчилик изҳор этишимга ижозат бергайсизлар. Вьетнам Коммунистик партияси ва халқининг революцион зафарлари тўғрисида, иккала мамлакатимиз халқлари ўртасидаги дўстлик ҳақида айтган самимий сўзлари учун ўртоқ Л. И. Брежневга ҳам ташаккур айтмоқчиман.

Биз меҳнат ғайрати жўш урган совет халқи Октябрь революциясининг 65 йиллиги ва Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига мусобақани авж олдириб юборган бир пайтда Совет Иттифоқига, улуғ В. И. Ленин ватанига келдик. Совет кишилари ҳаётидаги айни вақтда бутун дунё меҳнаткашларининг ҳам катта байрамлари бўлган шу шонли саналар муносабати билан Совет Иттифоқи коммунистларига ва бутун халқига Вьетнам Коммунистик партияси Марказий Комитети, Вьетнам Социалистик республикасининг давлат кенгаши, министрлар совети ва бутун вьетнам халқидан қувонч билан қардошлик саломи ва энг қизғин қутловлар йўллаймиз.

Ўтган 65 йил мобайнида улуғ Лениннинг революцион ғояларига садоқатли Совет Иттифоқи Коммунистик партияси раҳбарлигидаги қардош совет халқи ўзининг ижодий меҳнати, ҳадсиз куч-ғайратлари, сон-саноқсиз қурбонлари, мислсиз қаҳрамонликка тўлиқ кураши билан дунёда биринчи социалистик давлатни қаттиқ туриб ҳимоя қилди ва муваффақиятли равишда ривожланган социалистик жамият қурди. СССР душман империалистик қуршовдаги аграр мамлакатдан дунёдаги энг илғор индустриал давлатга айланди. Совет Иттифоқи социализмнинг афзалликларидан актив фойдаланиб замонамизда — бутун дунё миқёсида социализм ғалаба қозонаётган даврда олдинги сафда бормоқда.

Ҳозирги замоннинг етакчи кучи бўлмиш Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ўзи ташкил этилган пайтдан бери енгилмас ва доимо мустаҳкамланиб борувчи давлат бўлиб қолди. Ҳозир Совет Иттифоқи ўзининг изчил тинчликсевар ленинча сиёсати туфайли, янги тузум шароитида эришган ажойиб ютуқлари туфайли сафарбар этувчи ва илҳомбахш байроққина бўлиб қолмасдан, шу билан бирга зўр иқтисодий ва мудофаа қудратига ҳам эга бўлиб қолди. У бутун дунёда тинчлик таянчи, тинчлик, миллий мустақиллик, демократия ва социализм учун курашаётган барча халқларнинг суянган тоғи бўлиб қолди.

Ҳеч қандай империалист, милитарист ва реакцион кучлар дунёда биринчи социалистик давлатнинг ва ҳозирги замон уч революцион оқимининг олға томон қилаётган ҳаракатига кеча ҳам, бугун ҳам халақит бера олмаганликларини, эртага эса асло халақит бера олмасликларини ҳаёт жуда очиқ-равшан кўрсатди. Ҳеч қандай туҳмат ва сохтакорлик уйдирмалари СССРнинг тинчлик, миллий мустақиллик ва социал тараққиёт ишига қўшаётган улуғ ҳиссасини камсита олмайди. Марксчи-ленинчи, В. И. Лениннинг мангу барҳаёт ишини бизнинг давримизда муносиб давом эттираётган, бутун дунёда тинчлик учун, халқлар ўртасида тинчлик учун атоқли ва толмас курашчи ҳурматли ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги шонли Совет Иттифоқи Коммунистик партияси раҳбарлигида қардош совет халқи ўзига хос оташин ватанпарварлик ва юксак интернационализм, ижодий ақл-заковат ва қобилият билан КПСС XXVI съезди қарорларини, ўн биринчи беш йиллик планнинг социал —иқтисодий ривожланиш соҳасидаги жуда катта программасини ғолибона амалга оширмоқда ва Ленин мамлакатини коммунизмнинг янги чўққилари сари бундан буён ҳам шахдам одим билан бошлаб бораверади.

Азиз ўртоқлар!

Октябрь Социалистик революцияси Вьетнам халқига марксизм-ленинизм нурини сочди. Совет армиясининг иккинчи жаҳон урушидаги тарихий ғалабаси Вьетнамдаги август революциясининг ғалабаси учун ғоят қулай шароит яратди. Совет Иттифоқининг жаҳон майдонидаги обрў-эътибори, СССРнинг жуда катта мадади ва ёрдами миллий озодлик ҳамда эркин ва бахтиёр ҳаёт қуриш ишида Вьетнам халқининг ғалабасига катта ҳисса қўшди. Шу мавруддан фойдаланиб, Вьетнам коммунистик партияси Марказий Комитети, Вьетнам Социалистик республикаси давлат кенгаши, министрлар Совети ва бутун Вьетнам халқи номидан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига, СССР Олий Советига, Министрлар Советига ва қардош совет халқига сидқидилдан миннатдорчилик изҳор этмоқчиман.

Бизнинг олдимизда ҳали кўпгина қийинчиликлар пайдо бўлмоқда, аммо биз Вьетнам Компартияси Марказий Комитетининг бош секретари ўртоқ Ле Зуан бошчилигидаги Вьетнам Коммунистик партияси раҳбарлигида ўз кучимизга таяниб ва Совет Иттифоқининг, социалистик ҳамдўстликдаги бошқа қардош мамлакатларнинг, бутун дунёдаги дўстларимизнинг катта ёрдамига таяниб Вьетнам халқи ҳамма синовлардан ўтишига ва ВКП V съезди ўртага қўйган: социализмни муваффақиятли қуриш ва социалистик ватанни Америка империализми билан тил бириктириб олган хитойлик экспансиячилар ва гегемончиларнинг душманлик ҳаракатларидан ҳамда кирдикорларидан қаттиқ туриб ҳимоя қилишдан иборат иккита стратегик вазифани бажаришга, тинчликни ҳимоя қилишга ва планета халқларининг революцион курашига актив ҳисса қўшишига ишонамиз.

Биз Вьетнам халқи билан хитой халқининг қадимий дўстлигини изчиллик билан доимо қадрлаб келаяпмиз. Биз ВСР билан ХХР ўртасида иккала мамлакатнинг мустақиллигини, суверенитети ва территориал бутунлигини ўзаро ҳурмат қилиш, ички ишларга аралашмаслик, бир-бирининг қонуний манфаатларини ҳурмат қилиш, тенглик ва ўзаро манфаатдорлик принциплари асосида нормал муносабатлар қайта тикланиши ва айни вақтда низоли масалалар музокаралар орқали ҳал этилиши учун ҳаракат қилаяпмиз.

Худди шу руҳда биз ўртага қўйган оқилона таклифларни СССР, бошқа қардош мамлакатлар ва бутун дунёдаги тинчликсевар жамоатчилик маъқуллаб, қўллаб-қувватлади. Аммо Хитой шу пайтгача ҳам бу таклифларга жавоб қайтармади.

Биз ўртоқ Л. И. Брежневнинг Тошкентда берган баёнотини табриклаймиз. У ерда ўртоқ Л. И. Брежнев СССРнинг Осиёдаги сиёсати —тинчлик ҳамкорлик сиёсати эканини ҳамда тинчлик ва ҳамкорлик душманларига қатъий зарба бериш сиёсати эканини таъкидлади. Биз Ҳинди-Хитойдаги уч мамлакатнинг Жануби-Шарқий Осиёда тинчлик ва барқарорликка эришишга қаратилган таклифларини Совет Иттифоқи қўллаб-қувватлаганлигини юксак қадрлаймиз.

Биз қуролланиш пойгасини кучайтираётган, кескинликни авж олдираётган, Ер куррасининг барча районларига аралашиш ва агрессия қилиш хавфини туғдираётган Рейган маъмуриятининг сиёсатини кескин қоралаймиз. Биз КПСС XXVI съезди қабул қилган Тинчлик программасини ва ўртоқ Л. И. Брежнев ўртага қўйган муҳим тинчлик ташаббусларини тўла-тўкис қўллаб-қувватлаймиз.

Ўртоқлар!

Жанговар бирдамлик ва қардошларча дўстлик вазиятида ўтган бугунги музокаралар муҳокама этилган масалалар юзасидан фикрларимизнинг тўла бирлигини яна бир карра тасдиқлади. Биз Вьетнам билан Совет Иттифоқи ўртасидаги ҳар томонлама ҳамкорликнинг самарадорлигини мамлакатларимиз ўртасида 1978 йилда имзоланган дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома асосида биргаликда куч-ғайрат сарфлаб ошира боришга азму қарор берганлигимизни таъкидлаймиз.

Президент Хо Ши Миннинг васиятига садоқатли Вьетнам халқи Совет Иттифоқидан абадий миннатдор бўлиб, Вьетнам — Совет дўстлигини кўзқорачиғидек асрайверади. Вьетнам революцияси ғалабаларининг ҳал қилувчи омили бўлиб келган ва бундан буён ҳам ҳал қилувчи омили бўлиб қолаверадиган шу дўстликни муттасил мустаҳкамлаш ва ривожлантириш учун бутун кучни сарфлайверади.

Совет— Вьетнам дўстлиги шодиёна муҳитида, Совет халқининг катта байрамлари арафасида:

— Вьетнам билан Совет Иттифоқи ўртасидаги улуғ дўстлик, жанговар бирдамлик ва ҳар томонлама ҳамкорлик учун!

— СССРда коммунизм муваффақиятли қурилиши учун!

— Ўртоқ Л. И. Брежневнинг соғлиғи учун!

— Ўртоқ Ле Зуаннинг соғлиғи учун!

— КПСС ва Совет Иттифоқи раҳбарларининг соғлиғи учун!

— ВКП ва Социалистик Вьетнам раҳбарларининг соғлиғи учун!

— Шу ерда ҳозир бўлган барча ўртоқларнинг соғлиғи учун қадаҳ кўтаришни таклиф этаман.

* * *

Л. И. Брежнев ва Чионг Тинь ўртоқларнинг зўр эътибор билан тингланган нутқлари давомли қарсаклар билан кутиб олинди.

Зиёфат самимий, дўстона вазиятда ўтди.

(ТАСС).

ПЕШҚАДАМ ЛУБКОРЛАР

ОБЛАСТЬ партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети, область комсомол комитети каноп ўримини уюштириш ва давлатга каноп топшириш юзасидан районлар, колхозлар, совхозлар, луб заводлари ва луб тайёрлов пунктлари ўртасидаги социалистик мусобақанинг 6 октябргача бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети, область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Ғалаба районига (район партия комитетининг секретари Хадралиев, район ижроия комитетининг раиси Каримов, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Чинтошев, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Қуттибоев, район комсомол комитетининг секретари Абдухолиқов ўртоқлар). Бу районда давлатга каноп сотиш йиллик плани 100,7 процент бажарилган ҳамда октябрнинг биринчи беш кунлигида давлатга йиллик планнинг 14,3 проценти миқдорида каноп топшириш таъминланган.

Байроқ Коммунистик районидан олиб берилади.

Ғалаба районидаги Димитров номли колхозга (раиси Ким, партия ташкилотининг секретари Усмонов, касаба союз комитетининг раиси Ўрозов, комсомол комитетининг секретари Ўринбоев ўртоқлар). Бу колхозда давлатга каноп сотиш йиллик плани 94,4 процент бажарилган ҳамда октябрнинг биринчи беш кунлигида давлатга йиллик планнинг 22,9 проценти миқдорида каноп топшириш таъминланган.

Байроқ Коммунистик районидаги К. Маркс номли колхоздан олиб берилади.

Ғалаба районидаги Гул луб заводига (директори Алимбоев, партия ташкилотининг секретари Эргашев, ишчилар комитетининг раиси Хикматова, комсомол ташкилотининг секретари Исломов ўртоқлар). Бу заводда давлатга каноп сотиш йиллик плани 113,4 процент бажарилган ҳамда октябрнинг биринчи беш кунлигида давлатга йиллик планнинг 19,8 проценти миқдорида каноп топшириш таъминланган.

Байроқ Коммунистик районидаги Жумабозор луб заводидан олиб берилади.

Область план бўлимига социалистик мусобақа илғорларига сотиш учун Ғалаба районига, шу райондаги Димитров номли колхоз ва Гул луб заводига биттадан енгил автомашина ажратиш топширилди.

СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА

КУЧИМИЗГА КУЧ ҚЎШАДИ

ҒАЛАБА районидаги «Огонёк» ҳамда Оржоникидзе районидаги «Қибрай» совхоз-заводлари, Янгийўл районидаги У. Юсупов номли аграр-саноат бирлашмаси меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми қарорларини бажара бориб, мамлакат Озиқ-овқат программасини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшиш учун астойдил ҳаракат қилиб, 1982 йил мажбуриятларини муддатидан илгари бажариш юзасидан социалистик мусобақа шартномасини туздилар.

Бу коллективларнинг қимматли ташаббуси Тошкент область партия комитети томонидан маъқулланди.

Бугун 1982 йил планининг ўтган тўққиз ой давомида бажарилиши якунларини эълон қилмоқдамиз.

Биринчи икки устундаги рақамлар «Огонёк» совхоз-заводига тааллуқли: биринчи устун — йиллик планнинг бажарилиш проценти, иккинчи устун — 1982 йилда 1981 йилнинг шу давридагига нисбатан (тонна ҳисобида); учинчи-тўртинчи устунлар — «Қибрай» совхоз-заводи, бешинчи-олтинчи устунлар — У. Юсупов номли аграр-саноат бирлашмалари эришган кўрсаткичлар.

ЕТИШТИРИШ						
Мевалар	90,2	—987	118,2	+ 30	109,8	+ 300
Узум	76,7	—533	90,2	— 600	80,5	—2100
Сабзавот—жами	83,3	+ 10	104,4	+ 190	117,7	+ 48
Гўшт (тирик вазн)	90,0	+ 16	114,0	+ 6	107,6	+ 22,8
Сут	75,4	— 63	78,3	+ 2	100,2	+ 216,7
ДАВЛАТГА СОТИШ						
Мевалар	100,0	— 12,6	115,2	+ 40	115,6	+1200
Узум	84,9	+191	101,6	+1100	80,5	—1900
Гўшт (тирик вазн)	83,5	+ 3	163,3	+ 6	113,5	+ 22,3
Сут	73,0	— 34,5	75,9	+ 17	94,4	+ 125
МОЛ ВА ПАРРАНДАЛАР СОНИ						
Қорамол	145,5	+132	112,2	—	103,0	+ 216
Сигир	100,0	—	102,4	—	101,1	+ 15
ЧОРВА МАҲСУЛДОРЛИГИ						
Бир сигирдан соғиб олинган сут	78,4	—230	94,5	+ 2	114,2	+ 6
ЎРТАЧА ТИРИК ВАЗНИ						
Қорамол	101,2	+ 5	117,5	+ 20	113,2	+ 44
НАСЛ ОЛИШ						
100 бош сигир ва 2 ёшдан катта ғунажиндан	93,8	+ 8	80,0	—	85,9	+ 1
ОЗУҚА ТАЙЁРЛАШ						
Жами дағал озуқа	140,0	+240	122,6	— 130	112,6	+ 10
Витаминли ўт уни	140	—	200,0	+ 30	161,5	+ 24
Силос (йиллик)	100,0	—177	80,0	+ 450	65,8	+1100
САНОАТ МАҲСУЛОТИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИНГ КЎПАЙИШИ						
Ялпи маҳсулот (минг сўм)	64,7	+680	59,9	+ 8,28	71,8	+ 100
Реализация ҳажми (минг сўм)	95,2	— 16	108,3	+ 135	81,0	+2600
УНУМДОРЛИК						
Вино маҳсулотлари (минг деколитр)	21,7	—	31,5	+ 139	25,0	— 681
Шарбат маҳсулотлари (минг деколитр)	200,0	+ 102	70,0	—	26,7	— 135

1982 йил тўққиз ойлик иш якунига кўра Оржоникидзе районидаги «Қибрай» совхоз-заводи коллективи биринчи ўринни, Янгийўл районидаги У. Юсупов номли аграр-саноат бирлашмаси коллективи иккинчи ўринни, Ғалаба районидаги «Огонёк» совхоз-заводи коллективи учинчи ўринни эгалладилар.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИНГ ЮКСАК САМАРАДОРЛИГИ УЧУН

(Боши 1-бетда).

дек масъулиятли вазифани муваффақиятли бажариш учун бутун кучни ишга солиб, катта иш олиб бормоқдалар. Улар ўз мажбуриятларини шараф билан бажардилар — 125 минг тонна дон етиштирдилар. Гўшт, сут, тухум етиштиришни жадал ривожлантириш соҳасида муайян тажриба орттирилди.

Пленум қатнашчилари шу ютуқларни қайд этиб, қишлоқ хўжалигининг ҳамма тармоқларидаги аҳволни атрофлича таҳлил этиб, бутун диққат-эътиборни ҳамон фойдаланилмаётган резервларга қаратдилар. Бухоро областининг, айниқса Ғиждувон, Шофиркон, Вобкент районларининг, шунингдек янги ўзлаштирилаётган Қоровулбозор массиви ерларининг иқлим шароитлари энг қимматли, ингичка толали нав пахта етиштиришни кескин кўпайтириш учун яхши имконият яратиб бериши уқтириб ўтилди. Унумдор Бухоро ерларида мўл маккажўхори, бошоқли дон экинлари ҳосили олиш мумкин.

Чорвачиликни ривожлантиришнинг юксак суръатларини таъминлаш партия ва хўжалик раҳбарларидан яхши сифатли ем-хашак ишлаб чиқаришга янада кўпроқ эътибор беришни талаб қилади, дейишди нотиқлар. Ҳолбуки, кўпгина хўжаликларда ҳали ҳам маккажўхори кўк пояси, беда пичани, илдиз мевалар анча миқдорда кам олинмоқда. Такрор, аралаш ва оралиқ экинлари экишни кенгайтириш ҳисобига ем-хашак етиштиришни кўпайтириш имкониятларидан етарли фойдаланилмаяпти. Бир қанча районларда қурғоқчилик сабабли хашак тайёрлаш қийинлашган бу йилги шароитда чорвани қишдан тўқ олиб чиқишни таъминлаш, мол туёғининг нобуд бўлишига асло йўл қўймаслик учун бутун куч-ғайратни ишга солиш зарур.

Областда тўққизта янги ихтисослаштирилган дон-чорвачилик хўжалиги барпо этилди. Шу хўжаликларнинг коллективлари, партия комитетлари бу совхозлар ўзининг дастлабки қадамларидан бошлабоқ моҳирона ва самарали хўжалик юритиш намунаси бўлиб қолиши учун, уларни барпо этишга давлат сарфлаган катта маблағ тезроқ самара бериши учун ҳамма чораларни кўришлари керак, дейилади пленумда. Бу йил салмоқли натижаларга эришилган «КПСС XXVI съезди» ва «СССР 60 йиллиги» совхозлари меҳнатчиларининг тажрибасини кенг оммалаштириш лозим. Қурилиш, сув хўжалиги ташкилотлари ва бошқа ташкилотлар ҳамма янги хўжаликларга ҳар тарафлама ёрдам беришлари керак.

Озиқ-овқат программасини амалга оширишга область полизчилари, сабзавотчилари ва боғбонлари катта ҳисса қўшишлари мумкин. Аммо мева-сабзавотчиликда куч ва маблағларнинг сочилиб кетиш ҳоллари тез-тез учраб турибди, экинзорларнинг ҳосилдорлигида катта фарқ бор. Шундай хўжаликларни ихтисослаштириш билан жиддий равишда шуғулланиш, мева ва сабзавот ҳосилининг анчагина қисмини саноат усулида қайта ишлашни таъминлай оладиган янги консерва корхоналари ташкил этиш тўғрисида ўйлаб кўриш зарур. Ишни тез айнийдиган маҳсулотлар нобуд бўлишига йўл қўймайдиган, боғ ва пайкалларда етиштирилган жами ҳосил сақлаб қолинадиган ва меҳнаткашларга етказиб бериладиган тарзда олиб бориш керак.

Илм-фаннинг энг янги ютуқларини қишлоқ хўжалиги практикасига кенг ва амалий равишда жорий этиш, илмий муассасаларнинг ишлаб чиқариш билан алоқасини янада мустаҳкамлаш жуда муҳим вазифа эканлиги пленумда уқтириб ўтилди.

Қишлоқ хўжалиги самарадорлигини ошириш соҳасида область олдида турган жиддий вазифаларнинг муваффақиятли ҳал этилиши, дейишди нотиқлар, кўп жиҳатдан партия комитетларининг ташкилотчилик ва сиёсий ишига, ҳар бир коммунистнинг активлигига, унинг пухта ишлашига ва масъулиятига, топширилган ишга ижодий назар билан қарашига боғлиқдир. Партия органлари колхоз ва совхозларнинг фаолиятини тузукроқ контрол қилишлари, қишлоқ меҳнатчиларининг ишини жойдаги вазиятни яхши билиб олиб, қийинчиликларни бартараф этишга, дала ва фермалар маҳсулоти етиштиришни оширишда янги марраларга эришишга моҳирона қаратишлари лозим. Ишнинг муваффақияти кадрларнинг ташаббускорлиги ва омилкорлигига, уларнинг топширилган иш учун юксак масъулиятига боғлиқ эканини унутмаслик керак.

Сўзга чиққан нотиқлар қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг кундалик масалаларига тўхталиб, пахта тайёрлаш суръатларини бутун чоралар билан кучайтириш зарурлигига эътиборни қаратдилар. Оби-ҳаво қандай бўлишидан қатъий назар, иш суръатини сусайтирмаймиз — деҳқонларнинг шиори мана шундай. Бинобарин ишни шундай ташкил қилиш керакки, оби-ҳавонинг ҳар қандай инжиқликларига қарамай далаларнинг ҳосили тайёрлов пунктларига узлуксиз топшириб турилиши лозим. Куч-қувват бутун чоралар билан ишга солинган, меҳнат ва материал ресурсларидан самарали фойдаланилган тақдирдагина бунга эришиш мумкин. Даладаги меҳнатнинг ёмон ташкил этилишига муросасозлик қиладиган, ҳосил теримининг белгиланган графигига риоя қилиниши учун зарур чораларни кўрмаётган кишилар учун ҳеч қандай асос йўқ. Ҳамма қуритиш—тозалаш цехларининг аниқ ишлаши тўғрисида ғамхўрлик қилиш, хом ашёнинг нобуд бўлишига асло йўл қўймаслик зарур. Олинган мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилиши учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёздириш, терим ишлари қатнашчиларини маънавий ва моддий рағбатлантириш чораларини омилкорлик билан қўлланиш — партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, халқ депутатлари маҳаллий Советлари раҳбарларининг энг муҳим вазифасидир.

Пленумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Пленум қатнашчилари Бухоро областининг коммунистлари, барча меҳнаткашлари Совет давлати ташкил этилганлигининг 60 йиллигини халқ хўжалигини ривожлантиришда янги муваффақиятлар билан кутиб оладилар, мамлакат Озиқ-овқат программасини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшадилар, деб КПСС Марказий Комитетига, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневга ваъда бердилар.

ПИСКЕНТЛИК ПЕНСИОНЕРЛАРНИНГ ТАШАББУСИ ИЗИДАН

ҚУРБИМ ЕТАДИ

АЗАМАТ дала меҳнаткашлари об-ҳаво қийинчиликларига қарамай бу йил ҳам пахтадан мўл ҳосил етиштиришди. Лекин кўз кузлигини қиляпти. Пахтакорларнинг пешона тери эвазига етиштирилган мўл ҳосилни йиғиштириб олишда мушкулликлар туғиляпти.

Яқинда мен «Тошкент ҳақиқати» газетасида эълон қилинган пискентлик пенсионерлар, Улуғ Ватан уруши ва меҳнат ветеранларининг областимизнинг барча кексаларига қарата қилган Мурожаатини ўқиб, чексиз қувондим. Уларнинг бу ватанпарварлик ташаббусларига жону-дилим билан қўшилдим.

Мен ҳам ҳар йили Куйбишев номли колхознинг Нишон Ҳусанов бошлиқ бригадаси далаларида пахтакорларга баҳоли-қудрат ёрдам бериб келяпман. Ҳозирда кунига 40—50 килограммдан пахта теряпман. Бу йилги мавсумда 2 тонналик хирмон уйишга қурбим етади.

Эргаш ота БОИТУРАЕВ,
Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, Оққўрғон райони.

ОҒЗАКИ АГИТАЦИЯ КАДРЛАРИ, СИЗЛАР УЧУН

ЛЕКТОР НУТҚИ ВА БАДИИЙ ТИЛ

Б. Умурқуловнинг яқинда чоп этилган «Лектор нутқи ва бадиий тил» рисоласи лекторлик маҳорати мактабига қўшилган янги ҳиссадир. Лектор нутқи маҳоратини оширишга, унинг оммавийлиги ва таъсирчанлигини таъминлашга қаратилган бу қўлланма лекторнинг ҳар қандай мураккаб масалани ҳам осонлик билан аниқ, оддий ва оммабоп тарзда ёритиб бера билиш санъатини эгаллашига ёрдам берувчи лингва-стилистик воситалардан биридир.

Оммага таъсир этиш ва уни ишонтира олиш лектор зиммасида турган асосий вазифа ҳисобланади. Б. Умурқулов лекторнинг маълум мақсадни халққа аниқ етказа олиш, уни оммага сингдира олиш учун энг биринчи навбатда ўз нутқига эътибор бериши шарт эканлигини тўғри қайд этади.

Лектор тилнинг оғзаки шакли билан иш кўради. Айрим ўринларда эса вазиятга қараб лектор нутқи адабий тилнинг ёзма шакли билан, хусусан, бадиий тил билан туташади. Бундай пайтларда улар ўзаро уйғунлашади. Натижада лектор нутқи бойиб боради.

Бу нутқнинг аниқ ва равшанлиги қатор омиллар билан белгиланади, булар нормал грамматик муносабатлар, сўз валентликларидан тўғри фойдаланиш, вариант ва синонимларнинг нутқий вазиятларга мосини қўллай билиш каби хусусиятлардир.

Гап тасвирнинг образлилигидагина эмас, балки мазмуннинг аниқ ифодаланиши ва нутқ воситаларининг ана шу вазиятга тўлиқ мос келган ҳолда хизмат қилишидадир. Бундай нутқ воситалари образли бўлиши ҳам, кундалик муомала жараёнида ишлатиладиган оддий нейтрал сўзлар ҳам бўлиши мумкин.

Лектор шу воситаларни ўз ўрнида қўллай олиш масаласига жиддий эътибор бериши керак. Рисолада келтирилганидек **балоғат, воя, камол, камолот, етуклик** сўзлари синоним қаторни; **одам, киши, инсон** сўзлари бошқа бир синонимик қаторни; **чеҳра, жамол, рухсора, истара, бет, афт, башара** сўзлари эса яна бир синонимик қаторни ташкил қилгани ҳолда улар ҳар хил маъно оттенкаларига, бошқача-бошқача қирраларга эгадир. Масалан: «**Одам, киши, инсон** сўзлари бир синонимик қаторни ташкил қилади. Инсон сўзи кўпроқ бадиий нутққа хос бўлиб унда «яхши, намунали киши» тушунчаси мавжуд. **Одам, киши** сўзлари «шахс» тушунчасини ифодалайди. Кўпгина ҳолларда **киши** сўзи ўрнида инсон ва баъзан одам сўзини ишлатиб бўлмайди. Масалан: «Уйимизга икки киши келди» гапини «Уйимизга икки инсон келди» типида қўллаш нутқ маданияти нормаларига мутлақо тўғри келмайди» (33-бет).

Демак, синонимларнинг ўз маъно нозикликларига жиддий эътибор бериш лозим. Улардаги маъно қирраларига бефарқ қараш нутқнинг аниқ ва таъсирчан бўлишига жиддий путур етказади. Шунингдек, китобчада халқ тилидан олинган мақол ва ҳикматли сўзлар маъноси ва вазифасига алоҳида эътибор бериш кераклиги, акс ҳолда ноаниқлик, номувофиқлик юзага келиши табиий эканлиги таъкидланади.

Лектор нутқи очиқ нутқдир. У (лектор) бевосита тингловчи билан, омма билан юзма-юз сўзлашади. Бу хусусият лектор нутқининг бадиий ёзма нутқдан фарқини кўрсатади. Бадиий адабиётда муаллиф китобхонга бевосита, юзма-юз мурожаат қилолмайди. Аммо лектор эса худди шундай имкониятга эгадир. У партия, синф ёки ўз номидан воқеа-ҳодисаларга муносабат билдиради, уларга баҳо беради. Бадиий адабиётнинг асосий вазифаси — воқеликни образли суратда акс эттириш ва китобхонга эстетик таъсир этишдан иборат. Лектор нутқи эса воқеадан оммани хабардор қилишда воқеаларни бадиий тарзда эмас, балки кундалик нутқимиз ёрдамида оддий, аниқ, оммабоп ва таъсирчан тарзда етказишга қаратилгандир. Аммо, бу лектор нутқида бадиий услубга оид белгилар йўқ, деган сўз эмас, албатта. Унда бадиий услубга хос бўлган ўхшатиш, сифатлашлардан ҳам фойдаланилади. Аммо, кундалик ҳаётимизда ишлатиладиган лексика ёрдамида баён этиш, айни вақтда грамматик жиҳатдан ихчам, оддий жумлалар билан гапириш шу нутқнинг энг муҳим хусусияти ҳисобланади.

Бугунги кунда республикамизда фан, техника ва маданият беқиёс ривожланган. Шунинг учун нутқни ҳам техника ва бошқа соҳаларда ишлатиладиган термин ва ибораларсиз тасаввур қилиш қийин. Лекин, шуни алоҳида айтиш лозимки, илмий, сиёсий ва бошқа соҳаларга хос тушунчаларга оид сўз ва терминлар лектор нутқида ниҳоятда кам ишлатилади. Баъзи ўринларда бу хил нутқий воситалар ишлатилмаслиги ҳам мумкин. Кенг меҳнаткашлар оммасига тушунарли бўлган сўзлар, иборалар эса ҳар доим етакчи ва асосий ўринда туради.

Шунингдек, рисолада ҳаддан зиёд образлиликка йўл қўйиш ҳам зарарли эканлиги таъкидланади: «Нутқий жозибалиликни таъминловчи воситаларни нутқнинг моҳиятига, мазмунига мос, меъёри билан қўллаш лектор нутқининг санъат даражасига кўтарилишини таъминлайди... Ўз навбатида лектор нутқи образли воситаларнинг умумлашмасидан иборат бўлиб қолиши ҳам мақсадга мувофиқ эмас» (24-бет).

Хуллас, бу рисола ҳам лекторлик маҳоратига кўмак берувчи энг зарур қўлланмалардан бири бўла олади, десак янглишмаган бўламиз.

А. БОБОЕВА,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номли Тил ва адабиёт институтининг катта илмий ходими, филология фанлари кандидати.

ҲАЁТИМИЗ БАХТНОМАСИ

ИЖОДКОРИ — ХАЛҚ

(Боши 1-бетда).

СССР Конституциясининг интернационалистик руҳи унинг ҳар бир моддасида ўзининг ёрқин ифодасини топган. Умумхалқ давлати бўлган бизнинг социалистик давлатимиз ўз табиатига кўра интернационал бўлган халқ депутатлари Советларидан иборат ССР Иттифоқининг сиёсий негизида қарор топгандир. Ўзининг идеологияси ва юргизаётган сиёсати, состави ва тузилишига кўра ленинча интернационалистлар партияси бўлган шонли КПССнинг раҳбарлик ва раҳнамолик роли ҳам Конституцияда ўзининг ёрқин ифодасини топди. Конституциямизнинг халқчиллиги турли ирқ ва миллатдаги совет гражданларининг тўла ва гарантияланган тенг ҳуқуқлилиги, СССРда яшовчи ҳар бир гражданнинг бошқа гражданлар қадр-қимматини ҳурмат қилиш, кўпмиллатли Совет давлати дўстлигини мустаҳкамлаш, жаҳон социалистик системасининг мақсадлари ва принципларида, умумий ялпи тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлашга ёрдам бериш учун олиб борилаётган тинимсиз катта курашда намоён бўлади.

Бизнинг Конституциямиз буюк Ватанимиз қўйнида бир оила фарзандларидек яшаб, коммунистик жамият қураётган миллат ва элатларнинг орзу-умидлари билан маҳкам, чамбарчас боғланганлиги туфайли барҳаётдир. У коммунизм бунёдкори — Советлар мамлакатининг маънавий жиҳатдан бой, ҳар томонлама камол топган кишисини тарбиялаш соҳасида улуғ Владимир Ильич Ленин васиятларига садоқат руҳида ёзилгани учун ҳам ҳаётимиз дастуриламали бўлиб хизмат қилаяпти, совет гражданларининг онгида ленинча ғояларни батамом қарор топтириш йўлидаги хизмати шу қадар каттаки, буни биз кундалик ишимизда янада равшанроқ кўриб турибмиз.

Ватанпарвар ва интернационалист бўлган меҳнаткашларнинг юксак уюшқоқлиги, ғоявийлиги ва онглилиги совет турмуш тарзининг ажралмас хусусиятидир. Бизнинг мамлакатимизда абадий қарор топган демократизм барча жамоат ишларини самарали бошқаришни таъминламоқда, меҳнаткашларнинг активлигини оширмоқда.

СССР Конституциясининг ва унинг асосида иттифоқдош ва автоном республикалар конституцияларининг қабул қилинганлиги совет жамияти интернационализми, ленинча миллий сиёсатининг ёрқин тантанасидир. Ленин партияси сиёсатини чин қалбдан маъқуллаётган халқимиз КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошириш йўлида фидокорона меҳнат қилмоқда. Бу меҳнат жўшқинлигини қуёшли республикамиз шаҳарларида гуриллаб ишлаб турган бир ярим мингдан зиёдроқ гигант саноат корхоналарида, олти миллионлик «оқ олтин» хирмони бунёд этилаётган пахтазорларда яққол кўрамиз.

Ҳа, СССР Конституцияси эркин меҳнат қилиш ҳуқуқини яратиб берди. Совет кишилари ана шу ҳуқуқдан бажонидил фойдаланиб меҳнат қиляптилар.

Тошкентдаги В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг қудратли самолётлари жаҳонга машҳурдир. Бу самолётлар 50 дан зиёдроқ миллат фарзандлари ҳамкорлигида яратилмоқда. Булар орасида ўн тўртта Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, Давлат мукофоти лауреатлари, юзлаб Ленин ва Октябрь революцияси ордени кавалерлари бор. Тошбой Қулов, Солия Исматова ҳамда Василий Кужелин ўртоқлар шулар жумласидандир. Мана шу баҳодирлар москвалик дўстларининг чақириғига лаббай деб жавоб бериб, 18 декабрда Коммунистик шанбалик ўтказишга ва ўша куни юксак самара билан меҳнат қилишга аҳду-паймон этдилар.

Бундай ватанпарварлик, жамоат ишига меҳр-муҳаббат намуналари ҳар қадамда учрайди. Бу социалистик тузум қўлга киритган энг ажойиб ғалабаларидан биридир.

Ватан тушунчаси, унга садоқат туйғулари ҳар бир хонадон остонасидан бошланади. Агар ишчи ўзига топширилган вазифани муносиб даражада бажарса, шу билан умумхалқ ишига ўзининг катта ҳиссасини қўшган бўлади. Районлар, областлар, ўлкалар, автоном республикалар, қон-қардош ҳур республикалар биргалашиб бутун Ватан бойлигига-бойлик қўшадилар, унинг қудратини оширадилар. СССР Конституциясида коммунистик қурилиш жараёнида барча республикалар актив иштирок этадилар, бир-бирларига мадад берадилар, деб айтилган. Совет Ўзбекистони экономикаси ва маданиятининг ажойиб ютуқлари тўғрисида, социал иқтисодий ўзгаришлар ҳақида гапирар эканмиз, Конституция берган имкониятлар шундоққина кўзга ташланиб туради.

Республикамизда ҳозир ишчи ва хизматчиларнинг беш миллионли шонли отряди ижодкорона меҳнат қиляпти. Совет ҳокимияти йилларида саноатимиз мислсиз даражада ривож топган экан, бу аввало қон-қардош халқларнинг ленинча буюк қардошлиги самарасидир. Шу қардошлик туфайли социалистик Ўзбекистон Шарқдаги қудратли давлатлардан бўлиб қолди. Ишлаб турган 1600 дан зиёдроқ саноат корхоналарида электрон машиналардан тортиб то самолётларгача, шойи газмоллардан тортиб то мураккаб машиналарга қадар неча минг турда саноат маҳсулоти ишлаб чиқарилиб, жаҳоннинг 90 дан зиёдроқ мамлакатларига жўнатилаяпти. Фақат ўнинчи беш йилликнинг ўзидагина юзта саноат корхонаси ишга туширилди.

Мамакатимиз ишчилари, деҳқонлари, халқ зиёлилари ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилини — шонли юбилей йилини муваффақиятли якунлаш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Уларнинг бу зафарлари ҳақида газеталарда ёзилаётган, телевизор экранларида кўрсатилиб, радио орқали эшиттирилаётган ғалаба рапортлари — қўлга киритилаётган жамики муваффақиятларимиз СССР Конституцияси — мамлакат Асосий Қонунининг турмушга муваффақиятли татбиқ этилаётганлигидан далилдир. Халқимиз томонидан Ҳаёт китоби, деб муносиб равишда баҳоланган СССР Конституцияси беш йиллигини зўр шодиёналик билан байрам қилар эканмиз, унинг ижодкори бўлмиш совет халқига, уни коммунизм сари етаклаб бораётган улуғ Ленин партиясига чуқур миннатдорчилик туйғуларини изҳор этамиз.

СОВЕТ ЖАМИЯТИНИНГ РАҲБАР ВА ЕТАКЧИ КУЧИ, СОВЕТ ЖАМИЯТИ СИЁСИЙ СИСТЕМАСИНИНГ, ДАВЛАТ ВА ЖАМОАТ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ ЎЗАГИ СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИДИР. КПСС ХАЛҚ УЧУН ЯШАЙДИ ВА ХАЛҚҚА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ.

(СССР Конституциясидан).

ҲОКИМИЯТ ЎЗИМИЗ

ДЕПУТАТ сайловчилар, меҳнаткашларнинг коллективлари ва жамоат ташкилотлари билан ҳамиша чамбарчас алоқададир. Бундай алоқа уни халқ билан янада яқинлаштиради, кўпчилик ҳаёти билан ҳамнафас қилади. Ишлаб чиқариш, жамоат ҳаёти умуман социал турмушдаги ўзгаришлардан, янгиликлардан доимий хабардор бўлиб туришга имкон беради. Совет органлари фаолиятининг муваффақияти аввало депутатларнинг ўз зиммаларига юкланган вазифаларни қандай бажаришларига, уларнинг кенг ваколатлари, принципиалликлари, ишчанлик қобилиятлари ва масъулият бурчини чуқур ҳис этишларига бевосита боғлиқдир.

Депутатлар ўз вазифаларини муваффақиятли амалга оширишлари зарур бўлган барча шароитлар яратилмоқда. Мамлакатимизда депутатларнинг статуси тўғрисида махсус Қонун қабул қилинди. Бу қонун Советлардаги халқ вакилларининг обрў-эътиборини оширди, уларнинг вазифалари, бурчлари, ҳуқуқларини янада аниқроқ ифодалади. Мазкур Қонундаги энг асосий, принципиал жиҳатдан муҳим қоидалар СССР янги Конституциясига киритилди ва унда улар «Халқ депутати» деган мустақил бобни ташкил этди.

Депутатлар фаолияти ҳақида фикр юритар эканмиз, СССР Конституциясида белгиланган тартиб-қоидалар амалга оширилаётганлигини яққол кўрамиз. Советлар халқ бирлигининг мужассам тимсоли эканлиги ўз-ўзидан кўриниб туради.

Халқ депутатлари маҳаллий Советларига кейинги сайловлар ўтказилганига уч ойдан кўпроқ вақт ўтди. Шу қисқа даврнинг ўзида алоҳида ишонч ва эътибор қозониб, омма томонидан сайланган халқ вакиллари катта ишларни бажардилар.

Кўпгина ташкилий ишлар, турли хўжалик масалаларини ҳал этишда район Совети ҳузурида тузилган 10 та доимий комиссия аъзоларининг иштироки, амалий ёрдами сезиларли бўляпти. Қисқа муддат ичида комиссия аъзолари 20 га яқин масалани район Совети сессиялари ва ижроия комитет кенгашларига муҳокамага киритдилар. Бу масалалар район кўп қиррали ҳаётининг кўпгина томонларини ўз ичига олди. Ишлаб чиқариш самарадорлигини, меҳнат аҳлининг фаровонлигини ошириш, савдо, маиший-коммунал хизматини янада яхшилаш каби масалаларга кенгроқ ўрин берилди. Депутатлар ана шундай масалаларни тайёрлашда актив қатнашиш билан бирга қабул қилинган қарорларнинг амалга оширилиши, давлат органлари, корхона, муассаса ва ташкилотларнинг фаолиятини ҳам мунтазам назорат қилиб бормоқдалар.

Наказларни бажариш ҳар бир депутатнинг бевосита бурчи, энг масъулиятли вазифаларидан биридир. Депутатлар билан бўлиб ўтган сайловолди учрашувларида область Совети депутатларига 10 та, район Совети депутатларига 67 та, посёлка ва қишлоқ Совети депутатларига 450 дан ортиқ наказ тушган эди. Депутатлар шу наказларни бажариш йўлида бутун имконият ва резервлардан фойдаланмоқдалар. Кўпгина тадбирлар амалга оширилмоқда. Ўтган уч ой ичида 27 та наказ адо этилди. Жумладан, Ойбек номли совхознинг 4-бўлимида болалар боғчаси фойдаланишга топширилди. Абай номли 46-мактабда қўшимча қурилишлар тугалланай деб қолди. Ободончилик бўйича ҳам катта ҳажмдаги ишлар бажарилди. Буни кейинги йилларда қишлоқларимиз қиёфаси тез ўзгараётганлигидан ҳам билиш мумкин. Эски хуторлар ўрнини шаҳарлардагидек замонавий уй-жойлардан иборат шинам посёлкалар эгалламоқда. Шу йилнинг ўзида «Коммунизм» колхозида 640 ўринли янги мактаб, Навоий номли колхозда 345 ўринли маданият уйи бунёд этилиб, фойдаланишга топширилди. Зафар посёлкасида 240 беморга мўлжалланган шифохона ишга туширилиш арафасида.

Ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилида 2,5 минг квадрат метр уй-жой фойдаланишга топширилди. Аҳолини газ ва тоза истеъмол суви билан таъминлаш бир мунча яхшиланди. Шубҳасиз, бундай ишларнинг бажарилишида халқ депутатларининг ёрдами, ҳиссаси каттадир.

Депутатлар район ҳаётига доир турли масалаларни ҳал этиш, жамоат ишларида актив қатнашиш билан бирга ишлаб чиқаришда ҳам шахсий намуна кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Самарадорликни ошириш билан боғлиқ бўлган янги-янги ташаббусларни белгилаб бермоқдалар. «Партия XXV съезди» совхози сут соғувчиси, қишлоқ Советининг депутати Ҳимматой Исоқова ҳар бош соғин сигирдан камида 4100 килограммдан сут соғиб олиш ҳаракатини бошлаган эди. Кўпгина соғувчилар унинг ватанпарварлик ташаббусига қўшилишди. Ҳозиргача Ҳимматой 20 бош соғин сигирнинг ҳар биридан 3 минг килограммдан сут соғиб олди. Бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан анча кўпдир. Далварзин ремонт-механика заводининг слесари, район Советининг депутати Васфия Муслитдинова беш йиллик топшириқни 3,5 йилда бажариш ташаббуси билан чиққан эди. Ҳозир районда юзлаб унинг издошлари бор. 68 депутат эса йиллик планни 7 ноябргача адо этиш учун курашмоқда.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин номли колхознинг бригада бошлиғи область Советининг депутати Адолат Рўзиматова ўтган йили ҳар гектар ердан 63 центнердан ҳосил кўтарган эди. Унинг бу йилги марраси — 65 центнер. Бригада шу кунгача икки йиллик планни бажарди. Райондаги ўнлаб илғор бригадалар Адолат Рўзиматова ташаббуси изидан бориб, кўп центнерчилик ҳаракатига қўшилишган.

Район пахтакорлари бу йил 80 минг тонналик хирмон кўтариш учун курашмоқдалар. Улар ўз мажбуриятларини шараф билан бажариб, шонли юбилейга муносиб туҳфа тайёрлашларига ишончимиз комил.

Бугун умумхалқ байрами — СССР Конституцияси кунини нишонлар эканмиз, жаҳонда тенги йўқ тузум туфайли, социалистик тузум тарзи туфайли бахтиёр эканлигимизни зўр ифтихор билан яна бир карра ҳис этамиз. Совет органининг ходими эканлигимиздан фахрланамиз.

З. ҚОДИРОВ,
халқ депутатлари Бекобод район Совети ижроия комитетининг раиси.

МЕҲР БИЛАН

МАДАНИЯТ институтига кириб ўқишни орзу қилиб юрардим. Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда имтиҳонларга пухта тайёрландим. Айниқса, институт томонидан «очиқ эшиклар куни» ўтказилиши мен каби абитуриентларга танлаган ихтисослик устида чуқур ўйлаб кўришга, бу йўлда янглишмасликка катта ёрдам берди.

Бу йил мен учун жуда қувончли йил бўлди. Орзуим ушалиб, студент деган номга мушарраф бўлдим. Мана энди кенг ва ёруғ аудиторияларда тажрибали ўқитувчилардан сабоқ олаяпман. Бизга мана шундай бепул илм олиш ҳуқуқи Асосий қонун — СССР Конституцияси билан мустаҳкамлаб қўйилган.

Давлатимиз ҳар бир студентга ўқиш учун бир неча минглаб пул сарфлайди. Биз, ёшлар, совет давлатимизнинг ана шу беқиёс ғамхўрлигига фақат аъло ўқиш, фаол жамоатчи бўлиш билан жавоб берамиз.

Улуғ Октябрь социалистик революциясига қадар аҳолисининг 98 проценти саводсиз бўлган ўлкамизда маданият институти ташкил этилганлигининг ўзи Совет Ўзбекистонидаги маданият равнақидан далолат бериб турибди. Биз, институт студентлари СССР Конституцияси берган ҳуқуқдан фойдаланиб, бу даргоҳда пухта билим олгандан сўнг олий маълумотли мутахассис сифатида республикамиз маданиятини янада гуллаб-яшнатишга ўз ҳиссамизни қўшамиз.

Турсуной ҲАСАНОВА,
Тошкент Давлат маданият институти кутубхоначилик факультети I курс талабаси.

40-МОДДА

СССР гражданлари меҳнат қилиш ҳуқуқига... эгадирлар.

41-МОДДА

СССР гражданлари дам олиш ҳуқуқига эгадирлар.

42-МОДДА

СССР гражданлари соғлиқларини сақлаш ҳуқуқига эгадирлар.

45-МОДДА

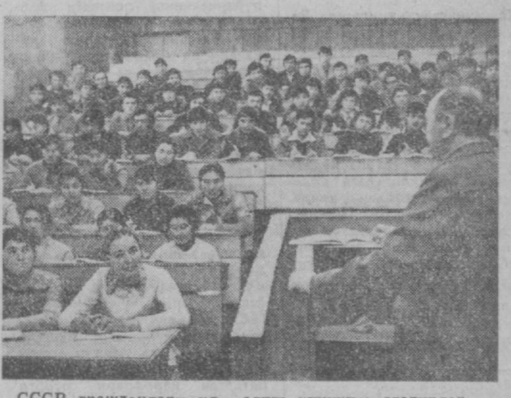

СССР гражданлари илм олиш ҳуқуқига эгадирлар.

ЛАВҲА
СУЛУВ

— Сулув опа, ҳой Сулув опа, сизни сўрашяпти.

Сулув ташқарига чиққанда кексагина аёл унинг истиқболига келарди. Аёлнинг чеҳраси, қарашлари ҳам жуда таниш. Лекин бирдан таний олмади.

— Сулув, бормисан! Сени қоралаб келдим.

Сулув таниш товушдан сергакланди. Сўнг «Ўлмас ая, сизмисиз!» деб маҳкам қучиб олди.

— Барибир, ўзим йўқламасам, эсламайсан ҳам шекилли.

Сулув Раҳимқулова устози Ўлмас Бойзоқовани ичкари бошлади.

— Ферма биноси жуда чиройли тушибди. Бунча катта, саройларга ўхшайди-я.

— Ҳозир фермалар шунақа қуриляпти-да, Ўлмас ая, — жавоб қилди Сулув, — мана бу хонада овқатланамиз. Кўринг, қандай яхши.

— Ўҳ-ҳў, шаҳардаги ошхоналарга ўхшайди-я, пардаларгям нафисгина.

— Ҳали дам оладиган жойларимизни кўрмабсиз. Мана, ичкари киринг, — у шундай деб эшикни очди. Газета-журнал ўқийдиган жойимиз алоҳида. Мана бу хоналарнинг ҳар бирида учтадан кровать бор. Сут соғувчилар чарчаган маҳалда дам олволишлари мумкин.

— Қара-я, сут соғувчи шунчалик иззатда бўлиб кетганми?!

— Ўзингиз ҳам ишлаб кам бўлмовдингиз. Обрў-эътиборингиз зўр эди. Йиғилишларда жойингиз доим тўрда бўларди.

— Ишлаб кўп обрў топдим. Тўқ яшадим. Мукофотлар олдим. Бунақа шароитни кўриб қайтадан фермага келгим келяпти-да, — ҳазил аралаш деди, ая.

— Сиз келсангиз бошимиз осмонга етади, — ҳозир чорвадорга ғамхўрлик зўр.

— Ҳукумат ўзинг экансан-ку. Депутат бўлганингни эшитиб жуда қувонувдим. Мактаб қурилишида қилган ишларингни эшитиб ҳайрон қолдим. Сулув шунақа ҳукумат бўлиб кетганми деб.

— Ҳукумат ҳаммамиз, — камтарлик билан қўшиб қўйди у.

— Қилган ишларингни эшитиб ўзимни қўйгани жой тополмай, бир кўргим келаверди. Мактаб қурилиши тугаб бораётганидан ҳамма хурсанд.

Бўстонлиқ районидаги Фрунзе номли колхознинг сут соғувчиси Сулув Раҳимқулова шу йил маҳаллий Советларга сайловларда область Советига депутатликка сайланди. Колхоз территориясидаги мактаб қурилишининг чўзилиб кетгани, уни тезлаштиришга ёрдам бериш наказини беришди. С. Раҳимқулова кутилганидан ҳам кўпроқ ташаббускорлик кўрсатди. Район ижроия комитетига, колхозлараро кўчма механизациялашган колонна раҳбарларига мурожаат этди. Етарли ишчи кучи ажратилди. Энг мушкули қурилиш материаллари билан таъминлаш бўлди. Депутат министрликка, партия ва совет органларига борди. Ниҳоят ҳаммасини ундирди. Қурилиш объектида иш шундай қизиб, тезлашиб кетди-ки, бутун колхозга овоза бўлди. Устози ана шу воқеалардан бохабар бўлиб, қувониб келибди.

Устоз билан суҳбат гоҳо уни кўп йиллар илгариги воқеаларга ва ширин ҳаёлларга бошлар, хотиралар оғушига оларди.

У фермага ишга келганида эндигина 18 ёшга тўлган ҳилолгина қизча эди. Ўлмас Бойзоқова унга устозлик қилди. Ўлмас опа мулоҳазали, кўпчилик иши учун жон куйдирадиган, меҳнатни қадрлайдиган аёл. Ҳамма нарсани вақтида ва ўринлатиб бажарар, шогирдларидан ҳам шуни талаб этарди.

Бир куни шундай воқеа юз берди. Ҳамма ўзига бириктилган сигирни соғиб бўлди. Ўлмас опа Сулувни бир чеккага чақирди:

— Қизим, ҳамма билан баробар бўламан деб, шошиб чала соғаяпсан. Бошдан чала иш қилишга ўрганиб қолсанг, кейин ишингда унум ҳам, барака ҳам бўлмайди.

Устоз шундай деб уни ичкарига етаклади. Сўнг бириктилган бир сигирни соғди. Салкам икки литрча сут чиқди.

— Охирги сут серқаймоқ бўлади, — давом этди устоз. Кейин томчи сут қолгуича қадар соғиб олмасанг сигир сути борган сари камая беради. Ўн икки сигир бўлса, демак 20 литрдан ортиқ сут қолиб кетган.

Шу-шу бўлди-ю Сулув бу воқеани бутун умрга эслаб қолди. Устоз изидан борди. Мана, энди фермада кўпчилик уни устоз деб билади. У бошқа сут соғувчиларга шахсий намуна, шу билан бирга бутун ферма учун жонкуяр, илғор тажрибаларнинг тарғиботчиси.

Область Советининг депутати Сулув Раҳимқулованинг ўн биринчи беш йиллик топшириғини тўрт йилда бажариш, 4900 килограммдан сут соғиб олиш юзасидан шахсий ташаббуси район партия комитетининг бюроси томонидан маъқулланди ва кенг оммалаштиришга тавсия этилди. Ҳозир шу ферманинг ўзида М. Отамбоева, Ф. Шометова, О. Келесбоева каби қатор сут соғувчилар унинг изидан боришяпти.

Сулув Раҳимқулова йил бошида ҳар бош соғин сигирдан 4600 килограммдан сут соғиб олишга ваъда қилган эди. У имкониятини ҳисоблаб чиқиб, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига оширилган мажбурият олди. Ҳар бош сигирдан 4900 килограммдан сут соғиб олмоқчи.

Б. ПЎЛАТОВ.

МЕҲНАТИМ — ШАРАФИМ

ҲАР БИР шонли санани меҳнатда юқори натижаларга эришган ҳолда нишонлаш ремонт-механика цехида анъанага айланиб қолган. Коллективимиз СССР Конституцияси кунига ҳам муносиб меҳнат туҳфалари ҳозирлаганлиги ҳаммамизни тўлқинлантириб юборди. Бизга эркин меҳнат қилиш, ижтимоий келиб чиқиши, ирқи, миллати, лавозимидан қатъий назар барча гражданлик ҳуқуқларидан фойдаланиш имконини берган Конституциямиз байрамига барча кўрсаткичлар бўйича топшириқларни зиёдаси билан адо этдик.

Ражаб Асанов, Виктор Плетнёв сингари пайвандчилар, Владимир Нежданов, Василий Качанов каби слесарларимиз эса келгуси йиллар ҳисобига меҳнат қила бошладилар.

Демократиянинг кўзгуси бўлган қомусимизда ишчилар учун энг қимматли ҳуқуқ — эркин меҳнат қилиш ҳуқуқи берилганлигини тўлқинланиб таъкидлаймиз. Шу сабабли ҳам бу айёмга атаб ишчилар синфи юқори мажбуриятлар қабул қилишлари, ғалаба рапортлари ҳозирлашлари бежиз эмас. Шахсан ўзим ҳам СССР Конституцияси кунига бағишлаб олган мажбуриятларимни айнан байрам арафасида бажарганлигим билан фахрланаман.

И. ЗИМИН,
Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасининг слесари, Коммунистик меҳнат зарбдори.

ТОЛЕИМ

БУНДАН ярим аср муқаддам ўзбек аёлларининг қанчалик оғир ҳаёт кечирганликларини ўйлар эканман, ҳозирги ҳур ҳаётимизга нақадар ҳавас билан қарайман. Бугунги кунда аёлларимиз барча соҳаларда фидокорлик намуналарини кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Уларнинг кўпчилигини республикамиздагина эмас, Иттифоқимизда ҳам яхши танишади.

Буларнинг ҳаммаси совет кишисига тенг ҳуқуқ берган — СССР Конституцияси туфайлидир.

Чорак асрдан буён соғувчилик касбини эъзозлаб келяпман. Йилдан-йилга сигирлардан мўл-кўл сут соғиб олиб, пешқадамлар сафида бораяпман. Биргина ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида қарамоғимдаги говмишларнинг ҳар биридан 5400 килограммдан сут соғиб олдим. Фарзандларим ҳам турли соҳаларда меҳнат қилиб, Ватанимиз бойлигига бойлик қўшишмоқда.

Бизнинг юртимизда меҳнат қилган киши кам бўлмайди. Бугунги кунда кўксимни безаб турган Меҳнат Қизил Байроқ, Ҳурмат белгиси орденлари, кўплаб медаллар бундан нишона. Бу ғамхўрликларга жавобан янада ғайрат билан меҳнат қилаверамиз. Мен буюк Ватанимизнинг шонли 60 йиллик юбилейи нишонланадиган йилда говмишларимнинг ҳар биридан 5500 килограммдан серқаймоқ сут соғиб олиб, халқимиз дастурхонини янада тўкин қилишга муносиб ҳиссамни қўшаман.

Ш. ПРИМОВА,
Калинин районидаги Калинин номли колхознинг сут соғувчиси.

ҲАЁТ ҲАҚИҚАТИ

МОСКВАДАГИ Таганка драма ва комедия театри коллективининг Тошкентдаги гастроллари пойтахтимиз театр ҳаётида катта воқеа бўлди. Мазкур театр санъаткорлари ўз анъаналарига мувофиқ гастролларини машҳур адиб Жон Риднинг «Дунёни титратган ўн кун» асари асосидаги икки қисмдан иборат спектакль билан бошладилар.

Спектаклда Октябрь инқилоби арафасидаги Россия ҳаёти ўз ифодасини топган. Саҳнада революция арафасидаги асосий воқеаларгина кўрсатилишига қарамай режиссёр томонидан фойдаланилган воситалар инсон тақдирини бутун мураккаблигича тасвирлаш имконини беради.

Томошабин спектакль бошланмасданоқ ўша давр нафасини сеза бошлайди. У театрга кириши билан солдат кийимидаги икки актёр билетнинг контрол қисмига белги қўйиб беради. Фойеда солдатлар қуршовидаги матрос гармон чалиб, қўшиқ айтади, улар биргалашиб рақсга тушишади. Матросча формадаги қиз ҳар бир томошабин кўксига революция рамзи ҳисобланган қизил матодан ясалган белги тақиб қўяди.

Умуман, режиссёр рамзли воситалардан кенг фойдаланади. Прожекторнинг кучли нурлари йўналтирилган қизил либосли аёл қўллари аланга учқунларини эслатади. Бу қўллар қамоқхона панжаралари шаклига ҳам киради. Улар буржуйларнинг қора қилмишларини ҳам ифодалайди. Бир сўз билан айтганда, режиссёр замонавий тасвир воситаларига тез-тез мурожаат қилади.

ТАГАНКА ДРАМА ВА КОМЕДИЯ ТЕАТРИНИНГ ТОШКЕНТДАГИ ГАСТРОЛЛАРИ

Фонограмма орқали эшиттириладиган Ильичнинг овози томошабинларни тўлқинлантирмай қолмайди. Шундан сўнг, Лениннинг СССР халқ артисти М. Штраух ижросидаги овози эшитилади. Буларнинг ҳаммаси В. И. Лениннинг ҳақиқий нутқлари ва асарлари асосида ифода этилган.

Романовлар сулоласининг қулаши саҳнаси ҳам жуда таъсирчандир. Саҳнада Николай II нинг оёғи осмондан қилиб қўйилган портрети. Керенский эса саҳнада сочилиб ётган аёллар либослари устидан одим отади. Режиссёрнинг фантазияси битмас-туганмас, аммо, у реал асосга эгадир.

Спектаклда соя театри принципларидан ҳам фойдаланилади. Саҳна тўридаги оқ матога қоматли аёл тасвири туширилади. Гўёки у кўкраги билан аввалги тузумни ҳимоя қилмоқчи бўлади. Оқ матода дам-бадам кичкинагина одам ва алп қоматли эркакнинг соялари кўзга ташланади. Булар ўтмиш ҳаёт, ҳокимиятдан ажралаётган буржуазия сояларидир. Бу билан режиссёр капитализм янги ҳаётга ўз ўрнини бўшатиб беряпти, аммо, унинг соялари қолмоқда, демоқчи бўлади.

«Окоплар», «Митинглар», «Муваққат ҳукуматнинг сўнгги мажлиси», «Декретлар» ...Спектаклдаги бу кўринишлар номларининг ўзи уларнинг мазмуни, аҳамияти тўғрисида айтиб турибди.

Спектаклдаги сўнгги саҳналардан бири томошабин ёдида айниқса, яхши сақланиб қолади. «Пойтахтга, ҳақиқат излаб» деб номланган бу саҳнада қамчилар билан саваланган, ўқлардан яраланган, мандати ёки бошқа бирор ҳужжати бўлмаган, ғоят очлигидан паспортини бир парча чўчқа ёғига алмаштирган солдат Ленин билан учрашиш учун келади. Қоравулликда турган матрос тўғри қарорга келади. Солдатнинг жароҳатлари унинг энг ишончли ҳужжатларидир.

Учта деҳқон ҳам Ленин ҳузурига келишган. Улардан бири «ҳеч қаерда топа олмаган ҳақиқатни излаб келдик», дейди. Қоровул матрос эса ҳаққоний тарзда деҳқонларнинг Ленин билан учрашиш имкониятига эга эканликларининг ўзи ҳақиқат, деб айтади. Бу саҳнадан сўнг бошланадиган спектакль қатнашчиларининг оммавий чиқишлари бош ҳарф билан ёзиладиган Ҳақиқат тантанаси далолатидир.

Ҳақиқат тантанаси умуман спектаклдан қизил ип бўлиб ўтади. Театрнинг ўзи ҳам бутун фаолияти давомида ҳаёт ҳақиқатини тарғиб қилиб келмоқда. Театрнинг тасвирий воситалари турлича: спектаклларда циркларга хос саҳналарни ҳам, классик тасвир усулларини ҳам учратиш мумкин. Аммо, буларнинг ҳаммаси бир мақсадга — ҳақиқатни тарғиб этишга қаратилгандир.

Таганкада ҳам, гастроллар пайтида ҳам фойеда ҳамиша тўрт портрет — К. С. Станиславский, Е. Б. Вахтангов, В. Э. Мейерхольд, Б. Брехт портретлари осиб қўйилади. Бу билан ижодий коллектив саҳна санъатининг усталари бўлган бу сиймолар йўлидан бораётганлигини ифодалайди. Уларнинг ҳаётни бадиий идрок этишга, тасвир воситаларига қарашлари турлича эди. Бироқ, улар ҳамиша саҳнада ҳаёт ҳақиқатини тасвирлашга интилар эдилар.

1965 йил 2 апрелда «Дунёни титратган ўн кун» спектаклининг премьераси бўлиб ўтган эди. Ўша пайтда Таганкадаги театр эндигина дастлабки одимларини қўймоқда эди. У қайтадан ташкил қилинган театрлардан бири эди. Ҳозирги пайтда театр ҳақли равишда катта шуҳрат қозонганлигига қарамай, ҳамон ўзи танлаган йўлга — ҳаёт ҳақиқатини тасвир этиш йўлига содиқдир.

З. КАЛАНОВА,
театршунос.

● ПОЙТАХТИМИЗДА Москвадаги Таганка драма ва комедия театри коллективининг гастрол томошалари муваффақиятли ўтмоқда. Суратда: атоқли ёзувчи Ж. Риднинг «Дунёни титратган ўн кун» асари асосида саҳналаштирилган спектаклдан бир кўриниш.
С. Баранников фотоси.

САНЪАТ ДАРГОҲЛАРИДА

ОРКЕСТРНИНГ ЯНГИ МАВСУМИ

Ўзбекистон ССР халқ артисти, профессор Зоҳид Ҳақназаров раҳбарлигидаги республикада хизмат кўрсатган Давлат симфоник оркестри музика ихлосмандларига яхши таниш. Оркестр кўпгина ўзбек композиторларининг асарларини биринчи бўлиб ижро этган. Унинг репертуаридан совет ва чет эл музикаси ҳам кенг ўрин олган.

Ўтган ҳафта Ўзбекистон Давлат филармониясида оркестрнинг СССР 60 йиллигига бағишланган 46-мавсуми очилди. Биринчи концертда санъаткорлар ўзларининг юксак маҳоратларини тўлиқ намойиш қила олдилар.

Анъанага кўра мавсумнинг биринчи концерти программаси ўзбек композиторларининг асарларидан тузилди. Программага ўзбек симфоник музикаси тарихида, композиторнинг ижодида муайян босқич вазифасини ўтаган асарлар танлаб олинди.

Ўзбек профессионал музика санъати асосчиларидан бири Мухтор Ашрафийнинг уч бўлимдан иборат «Тожик сюитаси» янгради. Бундан 30 йил муқаддам яратилган машҳур асар бугунги кунда ҳам томошабинларга бир олам завқ-шавқ бағишлади.

Оркестр репертуарида бу каби жозибали асарлар кўп. Шулардан бири Мирҳалил Маҳмудовнинг учинчи симфониясидир. Бу асар биринчи марта шу йилнинг июнь ойида Ўзбекистон композиторларининг VIII съездида янграган эди. Ширали музика тароналари халқ ва она ер тақдири, бунёдкор меҳнат кишисининг куч-қуввати ҳақида ҳикоя қилади. Бу асар ҳам СССРнинг 60 йиллик юбилейига бағишланган.

Оркестрнинг биринчи концертида ўзбек музикаси кўп қиррали эканлиги яққол намоён бўлди. Оркестрнинг кейинги концертлари программасидан ўзбек композиторлари асарлари билан бир қаторда чет эл ва совет музикаси ҳам ўрин олади.

С. ЧАПЛИГИНА,
музикашунос.

ИНТЕРНАЦИОНАЛ ДЎСТЛИК КЛУБЛАРИ ФАОЛИЯТИДАН

МАСОФА ОЛИС, КЎНГИЛ ЯҚИН

Энгельс номидаги Тошкент чет тиллар педагогика институтида ёшларнинг интернационал тарбиясига катта эътибор беріляпти. Бунда институтдаги интернационал дўстлик клуби фаолияти катта роль ўйнамоқда.

Француз тили факультетида 30 дан ортиқ миллат вакиллари бир оила фарзандларидек таълим олишяпти. Институт муаллими А. Хўжаев ва V курс талабаси Ш. Бекназаровларнинг Франция коммунистик партияси музейи коллекциясини ташкил этиш, интернационал дўстликни мустаҳкамлаш, совет ва чет эл ёшлари ўртасидаги маданий алоқаларни ривожлантириш борасидаги ишлари айниқса диққатга сазовордир.

Факультетнинг интернационал дўстлик клубида «Дўстларимиз мактублари», «Дўст мамлакат тарихи», «Келажак — бизларники», «Тинчлик сўзи баралла янглайверсин!» каби кўпгина стенд ва кўргазмалар ташкил этилган. Ҳар йили 18 мартда Париж коммунаси кунини қизғин нишонлаш факультет студентлари учун анъана бўлиб қолган. Чет эл ёшлари ҳаётидан олинган лавҳалар, фотосуратлар, эсдалик совғалари, дўстларимизнинг тинчлик ҳақидаги фикрлари, дўст мамлакат арбобларининг бирдамлик ва аҳиллик тўғрисидаги ҳикматли сўзлари ҳам бу ердан кенг ўрин олган.

Интернационал дўстлик клубига келган хатларни ўқир экансиз, тинчлик ва социал тараққиёт учун курашаётган тенгдошлар жасорати ва кураши билан бирдамликни чуқур ҳис этади, киши.

Клубда шу кунларда иш қизғин. Унинг аъзолари — актив-жамоатчи студентлар СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишлаб қизиқарли учрашувларга тайёргарлик кўрмоқдалар. Бундай учрашувларга қардош республикалардаги тенгдошларини ҳам таклиф этишмоқчи.

Н. ХУДОЙҚУЛОВ,
Б. НЕЪМАТОВ,
«Тошкент ҳақиқати» ишчи мухбирлар университети тингловчилари.

УРДАК ГЎШТИ ФАБРИКАСИ

Тошкент яқинидаги Қоракамиш массивининг кўллари ёнида 250 мингта ўрдак боқиладиган типовой паррандачилик фабрикасининг учта корпуси қурилиб бўлди. Бу ерда инкубаторлар ўрнатишга киришилди, қозонхона монтаж қилинмоқда. Яна иккита ишлаб чиқариш корпуси барпо этилмоқда.

Йил охиригача парранда гўшти фабрикасининг биринчи навбатини фойдаланишга топшириш мўлжалланган.

(ЎзТАГ мухбири).

Реклама ва эълонлар

10 ОКТЯБРДА, ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ХОДИМЛАРИ КУНИДА

«УМИД ВА ТАЯНЧ»

ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМИНИНГ БУТУНИТТИФОҚ ПРЕМЬЕРАСИ ЎТКАЗИЛАДИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТИДАГИ

Ангрен шаҳри — «АНГРЕН» кинотеатри.
Олмалиқ шаҳри — «КОСМОС» кинотеатри.
Бекобод шаҳри — МЕТАЛЛУРГЛАР САРОЙИДА.
Чирчиқ шаҳри — А. НАВОИЙ номли кинотеатрда

ЯНГИ ФИЛЬМ НАМОЙИШ ЭТИЛАДИ.

Янги фильм қишлоқ хўжалиги масалаларига, СССР озиқ-овқат программасини ҳаётга татбиқ этиш учун олиб борилаётган курашга бағишланган.

«Мосфильм» киностудиясида Будимир Метальников ва Юрий Черниченколарнинг сценарийси бўйича режиссёр Виталий Кольцов тайёрлаган «Умид ва таянч» фильми осон бўлмаган, баъзи пайтларда драматик ҳолатларга олиб борадиган тақдирли, ўзини ерни парвариш қилишдек саховатли ишга бағишлашга аҳд қилган инсон ҳақида ҳикоя қилади. Фильмда инсон ва гражданин бўлган кишининг энг яхши фазилатлари ёрдамида унинг жиддий ва муҳим ишлари билан яқиндан танишиш мумкин.

Картина яратувчилари тўғрисида ҳикоя қилар эканмиз, суҳбатни сценарий муаллифларидан бошлашга тўғри келади. Ҳаммамизга маълумки, сценарий фильмнинг асосини ташкил этади. Бундан ташқари унинг ижодкорлари Будимир Метальников ҳам, Юрий Черниченко ҳам ўзларининг ижодини аллақачондан буён қишлоқ турмуши масалаларига бағишлашган. Замонавий қишлоқнинг турмушини беш қўлдек билиш, қишлоқ аҳолисининг турмушдаги интилишларини ёрқин тасаввур этиш фильмнинг дастлабки адабий асосини яратишда ишончли пойдевор бўла олди. Б. Метальников кинематографияда анча вақтдан буён ижод қилиб келаётган бўлса, таниқли ёзувчи ва аграрчи-публицист Ю. Черниченко учун бу кинематографияда қўйилган дастлабки қадамдир. «Умид ва таянч» картинаси бу адиб учун анчагина муваффақиятли дебют эканлигини таъкидлашга журъат қилаоламиз.

Режиссёр Виталий Кольцов учун (томошабинлар балки унинг ўтган сафарги замонавий қишлоқ материаллари асосида тайёрлаган «Яқин олисликлар» картинаси бўйича эслашлари мумкин) бу фильм масалалар қамровининг кенглиги, мавзунинг муҳимлиги, унинг бадиий мужассамлиги билан ўзига хос имтиҳон бўла олади, постановкачининг гражданлик позициясида изчиллик билан турганлигини акс эттирувчи ижодий камолот синови ҳамдир.

Фильмдаги бош ролни Ленинграддаги М. Горький номли катта драматик театрнинг артисти Юрий Демич ўйнайди. Ана шу истеъдодли актёрнинг ижодини диққат-эътибор билан кузатиб бораётган томошабинлар учун уни астойдил садоқат билан ўйнаган Николай Курков ролида кўриш ғоятда қизиқарлидир.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ.

ДЎСТЛИК ОЙЛИГИ БОШЛАНДИ

УЛАН-БАТОР, 5 октябрь. (ТАСС мухбири). Бугун социалистик Монголияда бошланган монгол—совет дўстлиги ойлиги Улуғ Октябрнинг 65 йиллигига ва СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган.

Коммунистик қурилишда Ўзбекистон ССР эришган ютуқлар мисолида СССР кунларининг ўтказилиши анъанавий монгол—совет дўстлиги байрамининг энг катта тадбирларидан бири бўлади. Ана шу кунларда қатнашиш учун Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг раиси Н. Ж. Худойбердиев бошчилигидаги делегация Ўзбекистондан келди. Меҳмонлар монгол меҳнаткашларини Ўзбекистоннинг экономика, фан ва маданият барча соҳаларида эришган ажойиб ютуқлари билан таништирадилар.

А. ДЕНИСОВИЧ.

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТР БЕРЛИНДА

БЕРЛИН, 5 октябрь. (ТАСС мухбири). Анъанавий Берлин санъат фестивали доирасида А. Навоий номли Ўзбекистон ССР давлат академик катта театрининг гастроллари бу ерда зўр муваффақият билан ўтди. Театр коллективи А. Петровнинг «Петр биринчи» операсини ва «Бўрон» миллий операсини кўрсатди. Томошабинлар бу операларни самимий кутиб олдилар.

«Берлинер цайтунг» газетаси ўзбек театри кўрсатган спектаклларни «ажойиб овозлар янграган кечалар» деб атади. Газета Дилбар Абдураҳмонованинг юксак маҳоратини ҳам таъкидлаб, у «Петр биринчи» опера спектаклига жуда зўр дирижёрлик қилганлигини қайд этади. Мана шу спектаклда қатнашган солистлар ва оркестр Берлин томошабинларини батамом мафтун этганлиги тасодифий эмас, деб таъкидлайди газета.

А. ТЮПАЕВ.

Халқаро ҳаёт

ТАРАҚҚИЁТ ЧЎҚҚИЛАРИ САРИ

7 ОКТЯБРЬ—ГДР МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ МИЛЛИЙ БАЙРАМИ, РЕСПУБЛИКА КУНИ

Германия Демократик Республикасининг пойтахти байрам либосида. Мамлакат шаҳар ва қишлоқларининг кўчалари ва майдонлари қизил транспарантлар ва байроқлар билан безатилган. Республика ташкил этилган куннинг 33 йиллигини нишонламоқда. Саноат корхоналарининг, қишлоқ хўжалик кооперативларининг меҳнаткашлари республика кунини анъанага кўра, юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичлари билан кутиб олмоқдалар. Мамлакат халқ хўжалиги ғоят хилма-хил тармоқлари ходимларининг янгидан-янги меҳнат ғалабаларига эришаётганликлари тўғрисидаги, ГБСП X съездининг социалистик ватан қудратини янада мустаҳкамлашга, бутун халқ фаровонлигини оширишга қаратилган қарорлари рўёбга чиқарилаётганлиги ҳақидаги хабарлар мамлакатнинг турли томонларидан келиб турибди.

Республика қурилиш индустриясининг ходимлари миллий байрамни яхши кўрсаткичлар билан нишонламоқдалар. Шу йилнинг дастлабки саккиз ойи мобайнида 119 мингтадан кўпроқ квартира қурилди ва модернизация қилинди, бу эса 356 минг гражданнинг уй-жой шароитини яхшилаш имконини берди. Қурилиш саноати корхоналари план топшириқларини муваффақиятли равишда бажара бориб айни вақтда хом ашё, материал ва энергияни анча тежашга эришдилар.

Байрамолди кунларида саноатда ишлаб чиқариш топшириқларини ўз вақтида ва сифатли бажариш учун, хом ашё ва материалларни тежаш учун социалистик мусобақа кенг авж олдириб юборилди. Берлиндаги 7 октябрь номли станоксозлик комбинати мусобақада пешқадамлик қилмоқда. Бу комбинат республика ташкил этилган кун шарафига ана шундай деб номланди.

Корхонанинг СССР билан амалий алоқалари 1949 йилда кенг ва актив ривож топа бошлади. Ўша пайтда корхона эндигина ташкил этилган немис социалистик давлатининг қўлига топширилган эди.

Совет Иттифоқининг тажрибасидан ҳамда Москва, Ленинград ва Киевдаги заводлар мутахассисларининг ёрдамидан фойдаланиб дастлабки ишчи кадрлар тайёрлайдиган ўқув маркази ташкил этилди. ГДР ҳукумати энг яхши саноат буюмлари учун таъсис этган сифат белгисига комбинат цехларида тайёрланган шлифовка қиладиган станок 1950 йилда биринчи марта сазовор бўлди.

Бу йил республика кунини байрам қилиш икки шонли юбилей — СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги ва Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 65 йиллиги белгиси остида ўтмоқда. Шу юбилейлар муносабати билан комбинат ўз маҳсулотини СССРга етказиб бериш юзасидан зиммасига оширилган мажбуриятлар олди.

ГДРда 7 октябрни кўпинча қўш байрам дейишади. 1975 йилнинг октябрь куни Москвада СССР билан ГДР ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги янги шартнома имзоланган эди. Бу шартнома икки мамлакат ўртасидаги шартномавий муносабатларни янгилади ва икки қардош социалистик давлат халқларининг бузилмас иттифоқини янада кўпроқ мустаҳкамлади, жаҳон социалистик ҳамдўстлигини мустаҳкамлаш ишига янги катта ҳисса қўшди.

Германия Демократик Республикаси ташкил этилганлигининг 34-йилига қадам қўя туриб, экономика соҳасидаги ажойиб муваффақиятлари билангина эмас, балки ўзининг халқаро обрў-эътибори беқиёс ўсганлиги билан ҳам фахрлана олади. Ривожланган социалистик жамият барпо этаётган республика меҳнатсевар халқининг олдида эса янада улкан вазифалар турибди. ГДРнинг бугунги муваффақиятлари — келгусидаги вазифалар нақадар катта ва масъулиятли бўлмасин, халқ бу вазифаларни ҳал этади, чунки немислар диёридаги биринчи социализм давлатининг ҳар бир граждани бундан манфаатдорлиги бунинг гаровидир.

А. БУРДАНОВ,
ТАСС мухбири.

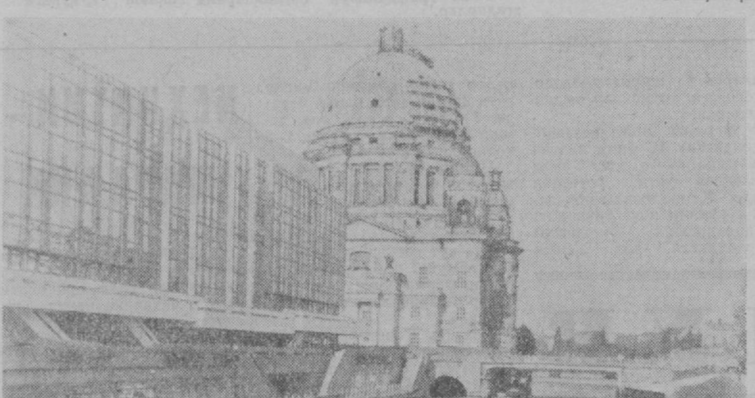

● Суратда: ГДР пойтахти — Берлин. Шпрей қирғоғида.

АДН—ТАСС фотоси.

Спорт

ОЛДИНДА ЯРИМ ФИНАЛ

Тошкентнинг «Динамо» эркаклар волейбол командаси Донецк шаҳридан қайтди. Спортчиларимиз бу ерда СССР кубоги мусобақаларида иштирок этдилар. Биллур соврин учун Тбилиси, Донецк, Рига ва Тошкент спортчилари ўзаро кураш олиб бордилар. Вакилларимиз уч учрашув ўтказиб, унинг иккитасида ғалаба қозонишди. Жумладан тошкентликлар Тбилиси волейболчиларини 3:1, майдон эгаларини 3:0 ҳисобида мағлубиятга учратдилар. Рига командаси билан бўлган учрашув кескин кураш остида ўтди. Бунда Болтиқбўйи спортчилари 3:2 ҳисобида ғалаба қозонишди.

Шундай қилиб, ригалик ва тошкентлик волейболчилар кубок учун курашни давом эттирадилар. Ярим финал мусобақалари шу ойнинг охирида ўтказилади.

●

ИМКОНИЯТ БОЙ БЕРИЛДИ

Баскетбол бўйича мамлакат чемпионатининг эркаклар олий лига қатнашчилари Тбилиси ва Куйбишев шаҳарларида мусобақаларни давом эттиришмоқда. Чемпионатда республикамиз спорт шарафини ҳимоя қилаётган Тошкентнинг «Университет» командаси Куйбишев шаҳри группасида иштирок этмоқда. Ҳамшаҳарларимиз сўнгги турда майдон эгалари билан куч синашдилар. Бу учрашув 112:101 ҳисоби билан «Строитель» командаси фойдасига ҳал бўлди.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

1983 йил совет ва чет эл газета ва журналларига

ОБУНА ДАВОМ ЭТМОҚДА

Обуна «Союзпечать» агентликларида, алоқа бўлимларида ҳамда иш ва ўқиш жойлари бўйича жамоатчи тарқатувчилар томонидан қабул қилинмоқда.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлиги «Союзпечать» бошқармаси.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

10 октябрь соат 13 ва 16.00 га белгиланган томошалар

8 ОКТЯБРЬ СОАТ 13 ВА 16.00 га

ҚЎЧИРИЛАДИ

10 октябрь соат 13 ва 16.00 га сотиб олинган билетлар билан кириш мумкин.

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 7/X да Музикали комедиялардан парчалар (Кулги кечаси), 8/X да Заҳар ичган даъвогар.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Москва комедия цирки артистларининг гастроллари (19.30).

Тошкент область ижроия комитетининг умумий овқатланиш бошқармаси коллективи бошқарма бошлиғи
Тўлқин Мелиевич РАЖАБОВнинг
вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Нариманов умумий овқатланиш комбинати коллективи Тошкент область ижроия комитетининг умумий овқатланиш бошқармаси бошлиғи
Тўлқин Мелиевич РАЖАБОВнинг
вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат—325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар—334048, 325354; партия турмуши—325778; пропаганда—325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.

Р. 02043. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. А. 1700.